

voortgezet
onderwijs

Jaarverslag

Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

2018

Samen en betrokken

20 mei 2019

Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

Bezoekadres   Betuwestraat 27
                         1079 PR Amsterdam
Postadres   Postbus 7878
                         1008 AB Amsterdam
Telefoon   020 - 579 7100
Internet   <http://www.vova.nl>
E-mail   info@rocva.nl

Kamer van Koophandel Amsterdam 34318080

Inhoud

Voorwoord	5
Bestuursverslag	6
1 Visie en besturing	7
1.1 Koers	7
1.2 Besturing	8
1.3 Medezeggenschap	11
1.4 Goed bestuur	12
1.5 Verslag Raad van Toezicht	13
2 Risicomanagement	17
2.1 Visie en beleid	17
2.2 Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen	18
3 Onderwijs VOvA	20
3.1 Tien jaar VOvA	20
3.2 Onderwijsprestaties	20
3.3 Onderwijskwaliteit	22
3.4 Onderwijsontwikkeling	23
3.5 Professionalisering	24
4 Personeel	26
4.1 Personeel kerncijfers	26
4.2 In- door en uitstroom	27
4.3 Goed werkgeverschap	28
5 Bedrijfsvoering	30
5.1 Huisvesting	30
5.2 Veiligheid	30
5.3 Duurzaamheid	31
5.4 ICT	31
6 Financiën	33
6.1 Ontwikkeling en beleid	33
6.2 Compliance	35
7 Continuïteitsparagraaf	37
8 Jaarrekening 2018	43
8.1 Jaarrekening	43
Toelichting behorende tot de Jaarrekening 2018	45
8.2 Toelichting op de balans	52
8.3 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	57
8.4 Overige gegevens	63
Bijlagen	65
Bijlage 1 Afkortingen voortgezet onderwijs	66
Bijlage 2 Overzicht van vo-scholen	67
Bijlage 3 Leden Raad van Bestuur	68
Bijlage 4 Leden Raad van Toezicht	69
Bijlage 5 Organogram	72

Beste lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag 2018 van het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam en (VOvA)¹. Met dit document verantwoordt de stichting zich over het gevoerde beleid, de bereikte resultaten en de besteding van de aan hun toevertrouwde middelen. Hoofdstuk 1 van het bestuursverslag behandelt alle bestuurlijke zaken. Hierin wordt de koers toegelicht, wordt de inrichting van de organisatie besproken en de dialoog met de omgeving. Ook zijn in dit hoofdstuk opgenomen de verslagen van de Raad van Toezicht, de GMR en de Raad van Advies.

Het risicomanagement wordt aan de hand van de PDCA cyclus tussen de verschillen onderdelen van de organisatie aan de orde gesteld in hoofdstuk 2.

De belangrijkste facetten van ons onderwijs worden in hoofdstuk 3 beschreven. Aandacht wordt besteed aan prestaties, onderwijsontwikkeling, samenwerking en kwaliteit.

Hoofdstuk 4 is vervolgens gewijd aan personele zaken, zoals personele bezetting en professionalisering.

Hoofdstuk 5 gaat in op de bedrijfsvoering, met de onderwerpen huisvesting, veiligheid, duurzaamheid en ICT.

Hoofdstuk 6 behelst het financiële verslag en compliance. In hoofdstuk 7 is de Continuïteitsparagraaf opgenomen.

Het Jaarverslag 2018 sluit af met de jaarrekening 2018 van het VOvA.

---

¹ Voor een verklaring van gebruikte afkortingen, zie [bijlage 1](#).

Voorwoord

Het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bestaat inmiddels 10 jaar sinds de samenvoeging van de toenmalige VMBO scholen van het ROC van Amsterdam en het Bredero College. 10 jaar VOvA heeft veel opgeleverd voor het onderwijs: nieuwbouw voor de Bredero Mavo, de start van Vox-klassen, De nieuwe Havo en het Hyperion Lyceum. Dit heeft een scholengroep opgeleverd die zeer betrokken is bij de leerlingen. Dit blijkt onder meer uit de onderwijsresultaten en de tevredenheid van leerlingen en ouders. Deze 10 jaar betekent: tijd voor reflectie, omdat we ons telkens weer moeten afvragen: wat kunnen we samen, gaat het goed zo of kunnen we beter. In dit verband is er in 2018 een intentieverklaring getekend met de Esprit Scholengroep om te onderzoeken of en op welke onderdelen samenwerking een meerwaarde kan betekenen.

De schoolleiders en de Centrale Directie hebben in 2018 vormgegeven aan het thema samen en betrokken. Bij het onderwerp belangrijkste ontwikkelingen in het onderwijs komt dit thema als rode draad in dit bestuursverslag naar voren: zowel op de scholen als bovenschools. Daarvoor is gestart met een gezamenlijke visie op professionalisering, die verder per school uitgewerkt wordt.

De scholen van het VOvA blijven de kansengelijkheid stimuleren omdat onze leerlingen uit alle lagen van de Amsterdamse bevolking komen. Op de VOvA onderwijsmiddag in maart 2018 voor alle docenten en medewerkers heeft de hoofdinspecteur van onderwijs in de rol als gastspreker ons weer gewezen op dit belangrijke onderwerp. We blijven streven naar het vergemakkelijken van de overstap tussen de verschillende schoolsoorten en het vervolgonderwijs.

De oplevering van twee nieuwe schoolgebouwen voor het Cburg College en het Hyperion Lyceum zijn belangrijke mijlpalen. Het Hyperion Lyceum op Overhoeks in Amsterdam Noord. Het schoolgebouw is een eyecatcher in Amsterdam waar ons vwo na een 7-jarig verblijf in tijdelijke huisvesting voor ruim 800 leerlingen gehuisvest is met leerlabs die het projectmatig leren goed ondersteunen. Voor het Cburg College is op het Zeeburgereiland in Amsterdam een modern en zeer fraai onderwijsgebouw neergezet dat goed past bij het beroepsgerichte profiel van de school. Met beide nieuwe schoolgebouwen is het merendeel van onze leerlingen in moderne en goed geoutilleerde gebouwen gehuisvest. Voor een paar scholen in Amsterdam Noord zijn er in 2018 plannen ontwikkeld om ook hier in de naaste toekomst een nieuw gebouw te realiseren.

Tot slot: het VOvA is gegroeid in 2018. De belangstelling voor onze scholen en ons onderwijs neemt ondanks de krimpende markt in het VMBO en een nagenoeg gelijkblijvend leerlingaantal in de stad toe. Daar zijn we trots op.

Namens bestuur en directie van stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam, centrale directie stichting VOvA

Lotte Neuhaus, voorzitter
Sandra Newalsing, directielid
Reinier van de Wal, directielid

Bestuursverslag

1 Visie en besturing

1.1 Koers

Meerjarenstrategie

In november 2017 is voor de jaren 2017 – 2020 een uitgebreide meerjarenstrategie opgesteld voor het VOvA: 'Lijnen voor de toekomst; benutten van kansen en sterke punten'. Er ligt een behoorlijke opdracht voor het VOvA om de continuïteit van de scholengroep te waarborgen. Het antwoord ligt in verbeteren én innoveren.

Kern van de meerjarenstrategie van het VOvA is dat we een sterke, brede groep van samenwerkende scholen willen zijn, met elk een duidelijke eigen identiteit. Een scholengroep, die openbaar en onderscheidend onderwijs aanbiedt, waardoor leerlingen de beste kans op de beste toekomst krijgen en kansgelijkheid geboden wordt. Onderwijsvernieuwing, ouderparticipatie en loopbaanoriëntatiebegeleiding vormen hier een onderdeel van. Onze droom is dat er in 2020 negen stevige, bloeiende scholen staan met voldoende leerlingen, met een goede leercultuur, in een mooie moderne leeromgeving, met goed lopende onderwijs- en zorgprocessen, waarin aandacht is voor elke leerling en waar iedereen elke dag met plezier naartoe gaat om te werken en te leren.

Onderdeel van de meerjarenstrategie is de vraag hoe het VOvA de toekomst in moet gaan; als onderdeel van het ROCvA, in een samenwerking met een andere VO-instelling, een combinatie van beiden of als zelfstandige stichting, met scholen die goed onderwijs willen blijven aanbieden en duurzaam financieel gezond willen zijn en blijven.

Op 1 januari 2019 bestond de Samenwerkingsstichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam (later VOvA) precies 10 jaar. Nu, 10 jaar verder, is het tijd voor reflectie: wat heeft die 10 jaar ons, het VOvA en de scholen, gebracht? Waar staan we nu op gebied van onderwijs en professionalisering, hoe profileren we ons en wat is onze positie in de vo-markt, hoe zien we onze toekomst, welke uitgangspunten hanteren we hierbij en wat is daarvoor nodig aan veranderingen? Het jaar 2019 wordt voor het VOvA het jaar van Reflectie en Verkenning.

Missie en visie VOvA

Het VOvA staat voor openbaar en toegankelijk voortgezet onderwijs met gelijke kansen voor iedereen, ongeacht afkomst en geloofsovertuiging. Wij vinden dat de mens zijn eigen bestemming bepaalt en de verantwoordelijkheid heeft om in vrijheid zelf vorm te geven aan zijn toekomst. De scholen van het VOvA verzorgen de onderwijsloopbaan van jongeren; dit betekent dat de docenten samen met de leerlingen alles in het werk stellen om het diploma op een zo hoog mogelijk niveau te behalen. Wij bieden dus zoveel mogelijk jongeren uit Amsterdam de beste kans op de beste toekomst door ze kundig, sterk, zelfstandig en verantwoordelijk te maken (empowerment), en ze diplomagericht op te leiden. Elke schoolloopbaan is uniek; ieder volgt een eigen route. Elke school biedt niet alleen goede onderwijsproducten aan, maar begeleidt leerlingen ook optimaal tijdens hun leerroute in de vorm van programma's voor individuele loopbaanoriëntatie- en begeleiding. De ontwikkeling van leerlingen, docenten en de organisatie staat centraal.

De missie, de visie en de doelen van het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam sluiten aan bij de missie en de koers van het bestuur van het ROC van Amsterdam. Het VOvA heeft echter een eigen ambitie vanwege een eigen onderwijskundige opdracht voor de eigen leeftijdsgroep en een eigen externe omgeving.

Op basis van de missie en de visie zijn onze ambities voor ons onderwijs geformuleerd:

1.2 Besturing

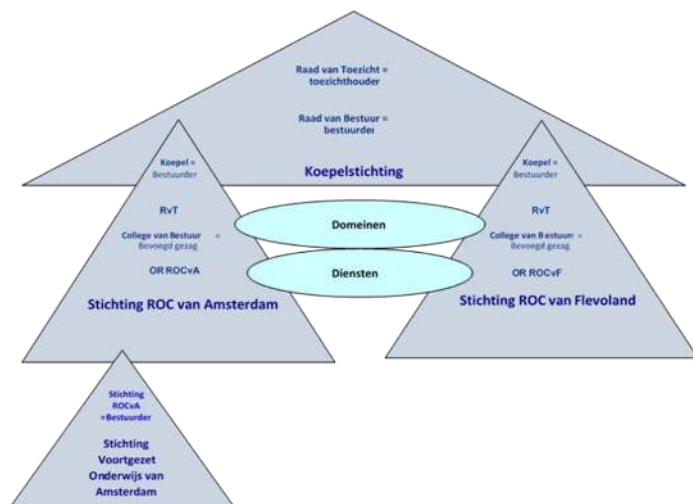
Organisatie van het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam (VOvA) kent een statutair bestuur, dat wordt gevormd door de statutair te Amsterdam gevestigde stichting: Stichting Regionaal Opleidingencentrum van Amsterdam (Stichting ROCvA).

Het VOvA kent een door het statutair bestuur op basis van het bestuursreglement gemandateerde Centrale Directie. Het statutair bestuur is belast met alle uit de Wvo, de statuten en het bestuursreglement voortvloeiende verplichtingen, voor zover deze niet gemandateerd zijn aan de Centrale Directie. Het statutair bestuur kan een specifieke natuurlijke persoon belasten met het voeren van overleg met de (voorzitter van de) Centrale Directie van VOvA. Binnen VOvA geldt de Code voor goed onderwijsbestuur VO van de VO Raad.

Gelet op de civielrechtelijke structuur van VOvA, neemt het statutair bestuur – met inachtneming van de onderwijsrechtelijke functiescheiding – formeel alle beslissingen binnen VOvA, dan wel worden alle beslissingen namens het statutair bestuur genomen. De raad van toezicht van de Koepelstichting ROC van Amsterdam-ROC van Flevoland treedt op als intern toezichthouder als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs. De Centrale Directie en het statutair bestuur komen in regulier overleg bijeen. Het statutair bestuur voert jaarlijks functionerings- en beoordelingsgesprekken met de voorzitter van de Centrale Directie, volgens de vigerende gesprekscyclus.

Voor een overzicht van onze scholen, zie [Bijlage 2 Overzicht van vo-scholen](#).

Directie en schoolleiding

De Stichting VOvA heeft een Centrale Directie. De taken en bevoegdheden van de Centrale Directie van het VOvA staan beschreven in het bestuursreglement Voor bevoegdheden die het bestuur niet aan de directie heeft gemandateerd, geldt dat de Centrale Directie belast is met de voorbereiding en de uitvoering van de besluitvorming, en dat het bestuur deze besluiten vaststelt. Zij handelt in overeenstemming met de code goed bestuur zoals deze door de leden van de VO-Raad is vastgesteld.

Lotte Neuhaus is voorzitter van de Centrale Directie van het VOvA; zij heeft onder meer de (voorbereidende) portefeuilles: bestuur, marktpositie en strategie. Sandra Newalsing is lid van de Centrale Directie van het VOvA; zij heeft onder meer de (voorbereidende) portefeuilles: onderwijskwaliteit, passend onderwijs en vernieuwing. Reinier van de Wal is lid van de Centrale Directie VOvA met de (voorbereidende) portefeuille bedrijfsvoering. De centrale directie werkt expliciet onder mandaat, niet onder delegatie.

De bovenschoolse leiding van de 8 scholen en het onderwijsinitiatief Vox-klassen is verdeeld onder de drie directieleden. Elke school heeft één schooldirecteur en één of meer teamleiders die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse gang van zaken op de school in kwestie. De Centrale Directie van het VOvA en de leiders van de scholen overleggen minimaal één keer per maand met elkaar. De schooldirecteur is onder eindverantwoordelijkheid van het statutair bestuur integraal verantwoordelijk voor de schoolresultaten en de interne operationele aansturing.

Beleids- en PDCA cyclus

De beleidscyclus is ingericht als een jaarlijks cyclisch proces, wat leidt tot een systematische verbetering van kwaliteit. Dit cyclische proces zien we in alle organisatieonderdelen terug. Ook individuele medewerkers volgen een jaarcyclus met functionerings- en beoordelingsgesprekken.

De beleidscyclus start met de kaderbrief en de begrotingsbrief. Vervolgens maken de centrale directie en de schooldirecteuren hun jaarplannen. De jaarplannen van de scholen komen tot stand in wisselwerking met die van de teams.

Driemaal per jaar worden de resultaten en ontwikkelingen besproken in de *Q-gesprekken*. De Q staat voor quadrimester, een periode van vier maanden. Deze gesprekken vinden plaats op drie niveaus:

- Schooldirecteuren verantwoorden aan de Centrale Directie;
- Centrale Directie verantwoordt aan de portefeuillehouder vanuit de Raad van Bestuur;
- De Raad van Bestuur verantwoordt aan de Raad van Toezicht.

Op elk niveau van de organisatie wordt gewerkt met deze cyclus:

- binnen de scholen en de teams gaat het om de onderwijsresultaten van examens, doorstroom en uitstroom en de tevredenheid van ouders en leerlingen. Data die de effectiviteit van het onderwijsleerproces zichtbaar en analyseerbaar maken.
- vervolgens gaat het om de verbeteracties die hieruit voorkomen, als continu proces binnen de school en monitor tussen de verschillende lagen van de organisatie. De scholen maken samen met het team een jaarplan waarin de doelen, resultaten voor dat jaar zijn vastgelegd. Voor de langere termijn (4 jaar) maken de scholen het schoolplan met ambities m.b.t. kwaliteit, markt en professionalisering.

Tussen de schoolleiders en de Centrale Directie van het VOvA vinden Q-gesprekken plaats over de speerpunten markt, kwaliteit, vernieuwen en verbeteren en professionalisering. In deze gesprekken gaat het concreet over de uitputting van de schoolbegroting, de extra projectbudgetten en de inhoudelijke voortgang van projecten, de onderwijsresultaten, extra aan te vragen middelen, gegevenslevering aan o.a. OCW, onderwijstijd, doorstroom naar vervolgonderwijs en onderwerpen m.b.t. veiligheid, personeel en organisatie en facilitaire zaken. De jaarlijkse afspraken tussen Centrale Directie zijn vastgelegd in de managementovereenkomst met elke schooldirecteur. De functionerings-, beoordelings- en ontwikkelcyclus is tevens opgenomen.

Daarnaast wordt elke vier maanden (quadrimester) op basis van analyse een verantwoording door de afdeling Financiën van het VOvA in samenspraak met de afdeling Financiën van het ROCvA een uitgebreide bestuurlijke managementrapportage opgesteld voor het bestuur en de scholen. Deze rapportage geeft het bestuur en de directie adequate sturingsinformatie op het gebied van onderwijs, personeel en financiën. De managementrapportage geeft inzage in de actuele ontwikkelingen in de belangrijkste kengetallen op het niveau van zowel de stichting als de scholen, zoals de ontwikkeling van de leerlingaantallen, financiën (realisatie versus begroting) en over personele bezetting (ziekteverzuim, verhouding van de functie- categorieën, GPL-ontwikkeling, fte- realisatie versus begroting, etc).

Periodiek wordt deze rapportage in het directieteam besproken en worden de mogelijk optredende risico's geanalyseerd en indien nodig worden hierop maatregelen genomen ter voorkoming van ongewenste ontwikkelingen. Met de schoolleiding worden aan de hand van de management-informatie Q-gesprekken gevoerd waarbij de schoolleider verantwoording aflegt over de afgelopen periode en benodigde bijsturing wordt besproken.

Voor een schematische weergave van de beleidscyclus binnen het VOvA, zie [Bijlage 5 Beleidscyclus](#).

1.3 Medezeggenschap

GMR

Het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam heeft de medezeggenschap ingericht op basis van de Wet Medezeggenschap voor het Onderwijs, die zowel het gemeenschappelijk niveau (GMR) als het schoolniveau regelt in de deelraden. 2018 is het jaar geweest waarin de nieuwe reglementen en verkiezingen naar een hernieuwde samenstelling van de GMR en de deelraden en de organisatie van de medezeggenschap in de praktijk zijn toegepast.

Ouders en leerlingen maken deel uit van zowel de GMR als de deelraden. M.b.t. de facilitering, communicatie en efficiency is gebleken dat evaluatie en bijstelling nodig is. Het kan altijd beter is hierbij het motto.

Enkele belangrijke onderwerpen voor de GMR in 2018 waren:

- instemming reglementen goed bestuur,
- overzicht van aantreden en aftreden voor personeel, ouders en leerlingen,
- geïnformeerd zijn over de meerjarenstrategie van het VOvA,
- de intentieverklaring samenwerking Esprit Scholengroep en het VOvA,
- jaarplan 2018 voor het VOvA en schooljaarplannen voor de scholen,
- de schoolgidsen van scholen met schoolregels en vrijwillige ouderbijdragen,
- lessentabel en onderwijstijd,
- kaderbrief 2019,
- begrotingsbrief en begroting 2019,
- het project OPLIS.

Themabijeenkomsten

Er zijn een twee bijeenkomsten geweest die tot meer inzicht hebben geleid in het nieuwe bestuursreglement dat de verantwoordelijkheden regelt tussen Centrale Directie en het bestuur alsook de geldstromen binnen het VOvA en de scholen.

De GMR is betrokken geweest bij verschillende werkgroepen, waaronder de werkgroep ten behoeve van het bestuursreglement.

Scholing heeft plaatsgevonden voor zowel GMR als deelraadsleden in het kader van de nieuwe samenstelling van de raden en het actualiseren van kennis hoe de wet medezeggenschap werkt.

In het najaar van 2018 besprak de GMR met de centrale directie de Kaderbrief 2019 met de hoofdlijnen van de begroting. Daarbij kwam aan de orde dat er geen extra financiële reserve opgebouwd hoeft te worden.

Raad van Advies

Het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam kent een Raad van Advies. De Raad geeft gevraagd en ongevraagd advies over de scholen onder het VOvA. Dat kan gaan over het algemeen beleid, over het schoolplan en de identiteit van de scholen of over het kwaliteitszorgsysteem. Twee leden van de Raad zijn benoemd op voordracht van het stadsdeel Noord.

De leden van de Raad en hun tijdstip van benoeming zijn:

Naam	Benoemd per	Aftredend per
Margo Andriessen (Noord)	1/9/2009	1/1/2020
Koen Kool (Noord)	1/9/2009	1/1/2020
Mohammed Baba	1/9/2009	1/1/2020
Gerard Gruppen (vz)	1/4/2011	afgetreden
Lieke Thesingh	1/1/2015	1/1/2021

In 2018 vonden drie bijeenkomsten van de Raad van Advies plaats: 7 februari 2018, 9 juli 2018 en 7 november 2018. In de vergadering van februari is Gerard Gruppen afgetreden en is de voorzittersrol overgenomen door Margo Andriessen.

In de vergadering van november is aan Koen Kool gevraagd om tot eind 2019 als lid aan te blijven. In deze vergadering is ook besloten op dit moment niet tot het aanzoeken van nieuwe leden over te gaan.

De directie van het VOvA woont de vergadering van de Raad van Advies bij en bereidt deze voor.

De volgende onderwerpen zijn in de diverse bijeenkomsten aan de orde geweest:

- Actuele ontwikkelingen in het VOvA,
- Ontwikkeling in de leerlingaantallen van de diverse scholen,
- Relevante berichten uit het OSVO, met name m.b.t. het plan van scholen en de huisvesting,
- Huisvesting en nieuwbouwplan VOvA (Buiksloterweg),
- Meerjarenstrategie 2017-2020 van het VOvA,
- Verkenning toekomstige positie VOvA en samenwerking met Esprit Scholengroep,
- De jaarrekening 2017 en de begroting 2018
- Het rooster van aftreden van de leden van de Raad van Advies
- Het contact met de bestuurscommissie Amsterdam Noord
- Het inspectie onderzoek in het kader van het vierjaarlijks onderzoek kwaliteit
- Ontwikkeling en nieuwbouw Hyperion Lyceum
- Ontwikkeling en nieuwbouw Cburg College

Bedrijfsbureau

Het bedrijfsbureau van het VOvA ondersteunt de scholen. Het kent de volgende afdelingen: personeel & organisatie, planning & control/financiële administratie, leerlingenadministratie, facilitaire zaken, communicatie en PR, secretariaat en onderwijskwaliteit/algemene beleidsondersteuning. In de doorontwikkeling van het bedrijfsbureau in de komende jaren staan efficiency en kwaliteit centraal daarmee de kwaliteit van dienstverlening en ondersteuning van de scholen te verbeteren.

Het VOvA koopt tevens bepaalde diensten in bij het ROCvA, zoals HRM, salarisadministratie, facilitaire ondersteuning, nieuwbouw en ICT-diensten.

1.4 Goed bestuur

Naleving branchecode

Voor het thema goed bestuur in het voortgezet onderwijs was 2018 een intensief en belangrijk jaar. Er is hard gewerkt aan het actualiseren en het nieuw opstellen van een aantal wettelijk verplichte documenten ten behoeve van diverse reglementen: het reglement vanuit de wet privacy en de bijbehorende documenten en toelichtingen voor zowel leerlingen als ouders.

De volgende reglementen zijn in 2018 vastgesteld en gepubliceerd:

- Integriteitscode
- ICT gedagsregels en ICT code
- Privacyreglementen voor ouders en leerlingen
- Reglementen voor Ombudsman en Vertrouwenspersonen
- Reglement melding misstanden
- Leerlingstatuut
- Medezeggenschapsstatuut

In 2019 volgt tenslotte het reglement voor klachten; dit ligt nu voor bij het bestuur. Het bestuursreglement is in 2019 door het bestuur vastgesteld.

Het VOvA is voor al haar scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. Zij verenigt 26 schoolbesturen met 80 scholen voor VO en VSO t.b.v. de uitvoering van de Wet Passend Onderwijs. Het VOvA maakt ook deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband. Jaarlijks ontvangen de scholen ondersteuningsmiddelen (voor 2018 was dit € 445.056) van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen; deze middelen worden gebruikt voor:

- extra ondersteuning van individuele leerlingen op basis van de handelingsplannen en de schoolondersteuningsprofielen per school,
- versterking interne zorgstructuur (professionalisering en kwaliteitsverbetering).
- zorgaanpak verbinden met o.a. pedagogiek en didactiek.

De extra zorg verschilt per school op basis van het profiel, daarbinnen is er sprake van maatwerk. Een paar voorbeelden hiervan zijn:

- de LUCA Praktijkschool zet haar extra middelen in voor een orthopedagoog en de begeleiding van moeilijk plaatsbare leerlingen,
- de Tobiaasschool (vmbo basis & kader tussenvoorziening) intensiveert de ondersteuning voor haar leerlingen t.b.v. extra externe hulpverlening, remedial teaching, specialistische hulp m.b.t. faalangst,
- het Hyperion Lyceum zet de middelen in op interne scholing (pedagogisch tact), faalangsttrainingen en het opzetten van het handboek zorg door zorgcoördinatoren.
- het Bredero Beroepscollege heeft haar middelen onder andere ingezet op een interne werkgroep t.b.v. verbetering van pedagogisch klimaat en de transformatieve school (diversiteit in de klas)

Functioneren Raad van Bestuur

Naast een wekelijks regulier overleg, komt de Raad van Bestuur een aantal maal per jaar bijeen in tweedaagse bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten worden de ontwikkelingen in de sector besproken en strategische vraagstukken verkend, vaak in het bijzijn van interne en externe sleutelfiguren. In 2016 is de invulling van de tweedaagse bijeenkomsten geëvalueerd en aangepast, in 2018 is geconstateerd dat ze nu naar tevredenheid ingevuld worden.

Het overzicht van de nevenfuncties van de Leden van de Raad van Bestuur van het ROC van Amsterdam treft u aan in [Bijlage 3 Leden Raad van Bestuur](#)

1.5 Verslag Raad van Toezicht

Inleiding

Het jaar 2018 startte met twee nieuwe leden, de heer M. van der Bruggen en mevrouw S. Menéndez. Aan het eind van het jaar nam de heer Ootjers na acht jaar afscheid van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht kent vijf commissies die elk een deel van het toezicht bestrijken: de onderwijscommissie, de HRM-commissie, de auditcommissie, de remuneratiecommissie en de governancecommissie. De commissies volgen de voortgang van het beleid in detail, in de voltallige Raad van Toezicht wordt het beleid op hoofdlijnen

besproken. De commissies zijn samengesteld uit mensen die gespecialiseerd zijn in het betreffende onderwerp. Hieronder blikken zij terug op de thema's onderwijs, personeel en financiën.

Onderwijs

De voorzitter van de onderwijscommissie, Ronald Ootjers, neemt eind 2018 afscheid van de Raad van Toezicht. Hij kijkt als volgt terug op zijn laatste jaar:

“De rol van de Raad van Toezicht bij het ROC van Amsterdam-Flevoland bestaat vooral uit kritisch meekijken. Dat kan doordat de Raad van Bestuur zijn werk goed doet. Onderwerpen worden goed beargumenteerd en de Raad van Toezicht wordt goed meegenomen. Dat maakt het toezicht relatief eenvoudig.

De kracht van het ROC van Amsterdam-Flevoland is dat de organisatie aandacht heeft voor alle jongeren; ook jongeren die achterblijven zijn in goede handen. In feite deed het ROC van Amsterdam-Flevoland al wat de Kwaliteitsagenda nu vraagt. De Kwaliteitsagenda is in 2018 veelvuldig besproken in de onderwijscommissie. Met als gevolg dat er nu een zeer evenwichtig stuk ligt.

De meerjarenstrategie *leder team een superschool* heeft een boost gegeven in de organisatie. De medewerkers die ik gesproken heb, voelen zich meer eigenaar van hun werk. Het valt voor de Raad van Toezicht overigens niet mee om een beeld te krijgen van wat leeft in de laag die onder het bestuur zit. Ondanks de ‘foto’ die elk jaar van de mbo-colleges gemaakt wordt, is het lastig om aan de weet te komen wat er écht leeft. Het beste is toch als je de mensen zelf spreekt en dat doet de Raad van Toezicht dan ook veelvuldig. Zelf spreek ik met de Centrale Studentenraad en het Platform OR en ben ik regelmatig te gast bij gelegenheden. In 2018 bezocht ik de managementconferentie, de installatie van studentenraad en de opening van het Hyperion College.

Naast toezichthouden speelt de Raad van Toezicht soms ook een rol als bemiddelaar. Zo heb ik geprobeerd een *trait-d’union* te zijn tussen de Ondernemingsraad en de Raad van Bestuur toen het ging om de vraag op welke wijze de medezeggenschap vertegenwoordigd moest zijn in de selectiecommissie bij de werving van een raadslid met de portefeuille medezeggenschap, dus ter vervanging van mij. Meer dan bemiddeling was het niet, want ik heb uiteraard geen invloed gehad op de benoeming van mijn opvolger. Besloten is toen dat zowel twee leden van de Centrale Studentenraad als twee leden van het Platform OR plaatsnemen in de selectiecommissie. Dat is uniek in Nederland.

Eigenlijk was 2018 voor de Raad van Toezicht een rustig jaar op onderwijsgebied. De tijd van de zeer zwakke opleidingen ligt ver achter ons. Dat het financieel goed gaat, helpt daarbij. Een onderwerp waar we lang over gewikt en gewogen hebben, was de bouw van MBO College Poort. Uiteindelijk zijn we akkoord gegaan vanwege het belang van dit gebouw voor goed onderwijs in Flevoland.

Eind van dit jaar neem ik na acht jaar afscheid van de Raad van Toezicht. Ik heb het met veel plezier gedaan. De Raad van Toezicht is een divers gezelschap, daar wordt bij het aantrekken van nieuwe mensen bewust op gelet. Het jaarlijks evalueren heeft opgeleverd dat we van elkaar beter begrijpen en als een team kunnen functioneren. De leden vertrouwen en bevragen elkaar en de nieuwe voorzitter zorgt dat iedereen bij het gesprek betrokken wordt. Het is ook goed dat er nu nieuwe mensen komen, naast enkele die blijven. Zij die blijven, zijn goed voor de continuïteit en de nieuwe leden zorgen voor weer frisse kijk op de dingen.”

Personeel

De voorzitter van de remuneratie- en HRM-commissie, Maurice van Bruggen, is op 1 januari 2018 gestart als lid van de Raad van Toezicht. Terugkijkend op zijn eerste jaar als toezichthouder vertelt hij het volgende:

“Ik werd lid van de Raad van Toezicht op 1 januari 2018, dus ik heb als nieuwkomer een vol jaar meegemaakt. Mijn eerste indruk was meteen al goed: ik kreeg een uitgebreid inwerkprogramma, zowel over de onderwijssector als over de governance, waarmee ik een prima basis kon leggen voor mijn werk als toezichthouder. Die eerste indruk werd later op verschillende manieren bevestigd. De open dialoog die er is tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht zou ik iedere toezichthouder wensen. Inhoudelijke thema's worden goed geagendeerd en de Raad van Toezicht wordt waar nodig proactief geïnformeerd. Hetzelfde zien we in de manier waarop de Raad van Bestuur omgaat met andere interne stakeholders, zoals het Platform OR, de Centrale Studentenraad, de inspectie en de accountant. Het bestuur heeft een open houding en is bereid tot het delen van informatie.

De gemeenschappelijke opvatting van de Raad van Toezicht is dat het ROC van Amsterdam-Flevoland een stabiele organisatie is, die goed wordt aangestuurd. Er zitten geen verstopte risico's in de organisatie. De Raad van Bestuur heeft een explorerende houding. De afzonderlijke leden zijn complementair aan elkaar en tegelijkertijd goed ingewerkt op elkaar. Zij zorgen voor *countervailing power* onder andere door gezamenlijk te overleggen met de voorzitters van de mbo-colleges. De individuele gesprekken die we met de leden voeren, hebben we in 2018 als Raad van Toezicht gezamenlijk uitgebreid voorbereid. Om een goed beeld te krijgen van hun functioneren wordt systematisch feedback opgehaald vanuit verschillende perspectieven, zowel intern als extern. Nieuw in 2018 was daar ook het perspectief van het Platform OR en de Centrale Studentenraad aan toe te voegen. Voor de feedback van externe stakeholders wordt een nieuwe vragenlijst ontwikkeld.

Een belangrijke stap in 2018 was het leggen van het fundament voor een strategische HR-agenda. In 2017 verliep dat proces moeizaam, maar in 2018 is de organisatie op dit punt in een andere flow gekomen. De directeur en de medewerkers van HRM hebben samen met de betrokkenen in de organisatie een gedragen strategische agenda tot stand gebracht. Dat was een goed proces, met een beloftevolle uitkomst. De meerwaarde zit natuurlijk wel in de uitwerking; die moet nog komen.

Een belangrijk aandachtspunt voor 2019 is het opzetten van een *succession planning* voor cruciale functies. Voor het gericht kunnen sturen op talentontwikkeling en voor het borgen van de continuïteit van de organisatie is het van belang in beeld te hebben welke eventuele interne opvolging op korte en (middel)lange termijn mogelijk is voor mensen op posities als voorzitters van mbo-colleges en directeurs van diensten.

Het functioneren van de Raad van Toezicht kan niet los gezien worden van dat van de Raad van Bestuur. We voeren met elkaar de juiste agenda. We groeien in het beetpakken van vraagstukken; erop sturen en niet meer loslaten. Een stap die we in 2019 zetten is het gezamenlijk evalueren van ons functioneren."

Financiën

De voorzitter van de auditcommissie, Kenaad Tewarie, is sinds 2014 lid van de Raad van Toezicht. Hij kijkt als volgt terug op de ontwikkelingen in het jaar 2018:

"De auditcommissie richt zich op de financiële huishouding (interne controle en administratieve organisatie) en op de financiële verantwoording (juistheid, tijdigheid en volledigheid). Toezicht houden en adviseren zijn daarbij onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De beheersing en verantwoording van het ROC van Amsterdam-Flevoland zijn op orde. De uitdaging is nu de rapportages steeds meer als managementtool te gaan gebruiken. Waar een aantal jaar geleden de focus lag op het vaststellen van de jaarrekening, zijn we nu vooral geïnteresseerd in hoe er dagelijks en wekelijks gerapporteerd wordt. In de begroting en de q-rapportages willen we zien hoe de financiën zijn verbonden met doelen van de organisatie en wat het rendement van die investering is.

Twee jaar zijn we nu met deze ontwikkeling bezig. De rapportages worden steeds beter. De taal is minder ambtelijk en meer *to the point*. Een link wordt gelegd naar de strategie en hoe *leder team een superschool* mogelijk gemaakt wordt. Een volgende stap is nu het toevoegen van prospectieve informatie, dus wat je in de toekomst van plan bent. Daar zijn we net mee begonnen.

De auditcommissie bestaat uit twee personen met elk een eigen aandachtsgebied. Onze samenwerking is uitstekend, we zijn goed op elkaar ingespeeld en doen we het werk met plezier. Er worden goede discussies gevoerd, doordat bij elk onderwerp de specialisten wordt uitgenodigd. Dus wanneer het onderwerp 'huisvesting' aan de orde is, is de betreffende directeur aanwezig. Ook de samenwerking met de voltallige Raad van Toezicht verloopt naar wens. Elke commissie pakt specifieke onderwerpen op, werkt deze in detail uit en adviseert op basis daarvan de Raad van Toezicht. Doordat iedereen zich goed voorbereidt, werken we heel efficiënt."

Agenda 2018 Raad van Toezicht

<i>Koers</i>	Kaderbrief 2019
	Kwaliteitsagenda 2019-2023
	Positionering
	Samenwerking ROCvA en ROCvF

<i>Verantwoording</i>	Geïntegreerd jaardocument 2017 Q-rapportages 2018 Interne benchmark 2018 Begroting 2019
<i>Onderwijs</i>	Vierjarig onderzoek Inspectie van het Onderwijs Staat van de mbo-colleges en VOvA Arbeidsmarktperspectief creatieve mbo-opleidingen
<i>HRM</i>	Strategisch HRM-beleid Generatieregeling
<i>Externe ontwikkelingen</i>	Macrodoelmatigheid mbo in Groot Amsterdam Samenwerking VOvA met vo-scholen in Amsterdam Publiek-private samenwerkingsverbanden
<i>Overige onderwerpen</i>	Evaluatie Raad van Bestuur Zelfevaluatie Raad van Toezicht Werving nieuwe leden Raad van Toezicht Herbenoeming lid en voorzitter Raad van Toezicht

Het overzicht van de nevenfuncties van de Leden van de Raad van Toezicht van het ROC van Amsterdam treft u aan in [Bijlage 4 Leden Raad van Toezicht](#).

2 Risicomanagement

2.1 Visie en beleid

Risico's kunnen de verwezenlijking van de gestelde doelen in de weg staan en de materiële en immateriële belangen van onze instellingen schaden. Onder inschatting van de kans dat een risico zich voordoet en de impact hiervan, worden keuzes gemaakt en zo nodig beheermaatregelen getroffen.

De beoordeling van de risico's is mede gericht op:

- Aandacht niet alleen voor bedreigingen maar ook voor kansen, gerelateerd aan ontwikkelingen in de omgeving. Om deze in beeld te krijgen blijft dialoog met leerlingen, ouders en stakeholders onmisbaar.
- Aandacht voor de doelstellingen van de organisatie en de vraagstukken van de afzonderlijke scholen, zoals ambitie, professionalisering, krimp en groei, faciliteiten en regeldruk.
- Aandacht voor soft controls, dat wil zeggen controls gericht op cultuur en gedrag, waaronder risicohouding.

Hiermee ondersteunt het risicomanagement de beweging naar een lerende organisatie. In de kaderbrief zijn de risico's en aandachtspunten concreet gemaakt en ligt de focus op het mitigeren van kwetsbaarheden.

Risicomanagement maakt deel uit van de beleidscyclus. Risico's zijn onderwerp van gesprek in de verantwoordingsgesprekken en in de professionele dialoog.

We onderscheiden risico's op het terrein van het primaire proces en binnen de bedrijfsvoering.

Risicomanagementsysteem

Binnen het VOvA wordt gewerkt volgens een vaste planning- en control-cyclus. Jaarlijks start de cyclus met de kader- en begrotingsbrief, waarin het kader en de aandachtspunten voor het opstellen van de jaarplannen en bijbehorende deelbegrotingen zijn beschreven. De begroting wordt door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht vastgesteld en goedgekeurd.

Per kwadrimester (viermaandelijks) wordt een uitgebreide rapportage opgesteld, die de Centrale Directie en de Raad van Bestuur sturingsinformatie geeft op het gebied van onderwijs, personeel en financiën (in brede zin). Zo wordt bijvoorbeeld gerapporteerd over het examen- en jaarresultaat, de formatie ten opzichte van de begroting, het ziekteverzuim en de financiële realisatie versus de begroting. Tevens is onderdeel van deze Q-rapportage een risicoparagraaf, waarin zowel in- als extern gesignaleerde risico's worden beschreven, gerelateerd aan de gestelde doelen en kansen. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht in de periodieke rapportages inzake zowel intern als extern gesignaleerde risico's. Het profiel van deze risico's wordt op koepelniveau weergegeven in een grafiek, waarbij de kans dat een gebeurtenis zich voordoet wordt afgezet tegen de mogelijke financiële impact.

Bij het in beeld brengen van risico's is actuele en betrouwbare management-informatie onontbeerlijk. Op het niveau van de stichting, de scholen en de teams is informatie beschikbaar over leerlingen (aantallen, tevredenheid, uitval), over financiën, (realisatie versus begroting) en over personeel, (ziekteverzuim, verhouding functiegroepen, fte-realiseringspercentage versus begroting, ontwikkeling van de gemiddelde personeelslast en externe inhuur).

Zie hiervoor ook [Besturing](#) en [Goed bestuur](#).

In de volgende paragraaf wordt teruggekeken naar de risico's en beheersing in het afgelopen jaar. In het hoofdstuk [Continuïteitsparagraaf](#) wordt vooruit gekeken naar de meerjarige ontwikkelingen en risico's voor de komende jaren.

2.2 Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen

Risico's en onzekerheden

In de onderstaande tabel volgen de risico's die tijdens het jaarplanningsproces zijn geïdentificeerd, waarbij vervolgens wordt aangegeven welke beheersmaatregelen zijn ingezet. We onderscheiden risico's op het gebied van het primaire proces en de bedrijfsvoering.

Primair proces (leerlingen en onderwijs)	
Risico	Beheersmaatregelen
<u>Ontwikkeling leerlingenaantallen:</u> Het aantal leerlingen in het VO stijgt licht in Amsterdam, waarbij er binnen de stad grote verschillen zijn. Vooral Amsterdam Noord en Oost laten een stijging zien tot 2021. Het leerlingenaantal in het vmbo en Pro staat stedelijk sterk onder druk.	Het VOvA is goed vertegenwoordigd in de groeidelen van de stad, met meerdere scholen in Amsterdam Noord en de nieuwe school Cburg College op het Zeeburgereiland. De scholen zijn goed geoutilleerd, waardoor ze een aantrekkelijke leeromgeving bieden. Waar dit nog niet het geval is, worden plannen voor nieuwbouw voorbereid. Het onderwijsaanbod wordt vernieuwd via Vox-klassen en door het aanbieden van meer keuzemogelijkheden. Door de combinatie van taalonderwijs voor nieuwkomers en praktijkonderwijs wordt de levensvatbaarheid van LUCA Praktijkschool op niveau gehouden.
<u>Vraag naar onderwijs verandert:</u> Er is een hernieuwde belangstelling voor brede onderbouw en vraag naar differentiatiemogelijkheden.	Het vmbo is aantrekkelijk gemaakt door nieuwe keuzevakken in te voeren die afgestemd zijn met het MBO. Er is meer maatwerk mogelijk voor leerlingen en door een drempelloze instroom en koppelingen tussen de scholen is opstroom gemakkelijker.
<u>Techniekopleidingen onder druk:</u> Het leerlingenaantal in het vmbo dat voor techniek kiest staat sterk onder druk.	Het VOvA neemt, samen met Gemeente Amsterdam en Esprit Scholen, deel aan een stedelijk overleg dat gericht is op het sterker en moderner maken van techniekonderwijs in de stad door het samen met onderwijspartners (Esprit scholen, Montessori Lyceum Amsterdam, Openschool Bijlmer en het MBO Techniek van het ROC van Amsterdam) realiseren van een gezamenlijke techniekschool.
<u>Groei vraagt voorfinanciering:</u> Vanwege de bekostigingssystematiek vergt groei voorfinanciering uit eigen middelen.	In de meerjarenbegroting is een vertaling gegeven aan de groei die de komende jaren in het leerlingenaantal wordt verwacht.
<u>Verschuiving in onderwijssoorten:</u> Het aandeel vmbo (incl. LWOO) neemt af ten gunste van het AVO.	De begroting van de scholen krimpt en groeit mee met het leerlingenaantal en de bekostiging per type leerling en onderwijssoort.
<u>Gedifferentieerde instroom:</u> Het aantal leerlingen dat specifieke aandacht en/of zorg nodig heeft neemt toe.	Er wordt intensief en meer doelgericht gebruik gemaakt van zowel middelen alsook kennis van het samenwerkingsverband en andere partners.
<u>Scholen sterk en kwetsbaar:</u> De scholen, die relatief klein van omvang zijn, zijn binnen de stichting soms de enige in z'n soort, wat het VOvA relatief kwetsbaar maakt.	Er is interne samenwerking op het gebied van kennisdeling tussen de scholen van het VOvA. Daarnaast zijn er goede contacten in de stad en wordt samenwerking gezocht met VO-partners in Amsterdam. Scholen zijn solidair aan elkaar m.b.t. de begroting en investeringen die nodig zijn.
Bedrijfsvoering (personeel, financiën, huisvesting, ICT)	
Risico	Beheersmaatregelen
<u>Lerarentekort:</u> Als gevolg van het lerarentekort zijn vacatures moeilijker te vervullen, zijn er meer startende docenten en neemt de externe inhuur toe.	Het VOvA zet in op strategische personeelsplanning. Door zorg te dragen voor een flexibel personeelsbestand, goed geschoold personeel en inzet van functiemixbeleid. De ontwikkeling van de

	VOvA opleidingsschool is ingezet en de voorbereiding van een inductiebeleid gestart.
<u>Gemiddelde personeelslast stijgt:</u> Als gevolg van anciënniteit, de inzet van functiemixbeleid en relatief dure externe inhuur stijgen de personele lasten.	Er wordt ingezet op een meerjarenformatieplan t.b.v. strategische personeelsplanning. Daarnaast wordt een flexibele schil gebruikt en zal naar verwachting door het opleiden in de school de instroom jonger zijn.
<u>Aanhoudend hoog ziekteverzuim:</u> Werkdruk (beleving) is hoog en bij sommige scholen en leeftijdsgroepen is het verzuim boven de norm en benchmark, wat extra druk geeft op de bezetting, vervanging en personele kosten.	Voor de vervanging van ziekteverzuim is er een vaste jaarlijkse financiële voorziening (in FTE's) opgenomen in de begroting (formatieplanning). De samenwerking met de arbodienst is geïntensiveerd en een verzuimadviseur ingezet om het verzuimbeheer te verbeteren en te ondersteunen.
<u>Financiële continuïteit:</u> De stijging in de basisbekostiging is minimaal en houdt geen gelijke tred met de benodigde investeringsruimte. Het aandeel van additionele middelen groeit.	De scholen van het VOvA bewegen in de formatieplanning en schoolbudgetten mee met de bekostiging. Incidentele middelen worden gelabeld en projectmatig ingezet. De flexibele schil, reserves en financiële ratio's worden bewaakt.
<u>Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)</u> De nieuwe Europese wet stelt hogere eisen aan informatiebeveiliging en privacy. Cybersecurity neemt toe in belang.	Informatiebeveiliging en privacy (IBP) stonden nadrukkelijk op de agenda. In 2018 is het beleidsplan IBP vastgesteld, zijn verwerkersovereenkomsten en dataregisters opgesteld en is er aandacht geweest voor datalekken, awareness en workshops.

De voornaamste risico's voor het VOvA zijn in beeld en beoordeeld op de kans en impact ervan. De risico's worden periodiek gemonitord en er is voldoende financiële draagkracht om de risico's eventueel te hanteren. Omdat bijna een kwart van de personele bezetting tijdelijk is, is er voldoende flexibiliteit om eventuele fluctuaties in de leerlingaantallen of bekostiging ervan op te vangen. De bekostiging wordt jaarlijks beïnvloed door onzekerheden m.b.t. leerlingaantallen. Geplande investeringen kunnen bekostigd worden uit de exploitatie en deels de reserve. Rapportages zijn geïntensiveerd in frequentie (zo worden de personele ontwikkelingen maandelijks gerapporteerd) en is de kwaliteit van de beheersing gegroeid door het verbeteren van samenhang van informatie en analyse ervan. Op de meest risicovolle aspecten (bijv. wet- en regelgeving) vinden interne audits en steekproefsgewijze controles plaats, waarover in de verantwoordingsrapportages of separate controlerapporten verslag wordt gedaan.

3 Onderwijs VOvA

3.1 Tien jaar VOvA

Het VOvA heeft het jaar 2018 afgesloten met de volgende woorden:

Op 1 januari 2019 bestaat onze scholengroep alweer 10 jaar. Een fantastische mijlpaal. Tien jaar waarin we met elkaar hebben gebouwd aan het op de kaart te zetten van het VOvA én vooral onze scholen in de stad Amsterdam. We hebben afscheid genomen van scholen en gebouwen, maar ook vooral nieuwe initiatieven en nieuwbouw welkom geheten.

10 jaar VOvA, waarbij we terug-, maar vooral ook vooruitkijken, op weg naar de toekomst. Wat heeft die tien jaar ons gebracht? Waar staan we nu en hoe zien we de toekomst van het VOvA in het Amsterdamse onderwijsveld? In 2019 gaan we op zoek naar nieuwe perspectieven. Reflectie en verkenning staan hierin centraal.

Kijken we naar het afgelopen jaar, dan zien we dat we als scholengroep met 5% zijn gegroeid, in een concurrerende markt. Dat onze scholen op toplocaties in de stad Amsterdam gevestigd zijn. Cburg College en Hyperion Lyceum hebben hun prachtige nieuwe schoolgebouwen in gebruik kunnen nemen. In expertgroepen (waaronder zorg, loopbaanbegeleiding, examens) is er met en van elkaar geleerd en kennis gedeeld op het gebied van onderwijs. De VOvA Opleidingsschool is verder vormgegeven en Frisse Start is begonnen. Dankbaar zijn we voor de solidariteit binnen de scholen die elkaar hebben geholpen om de financiële continuïteit te borgen. En natuurlijk hebben we vrij recent de inspectie welkom ontvangen op al onze scholen.

We willen iedereen binnen het VOvA - conciërges, administraties, stagiaires, klassenassistenten, mentoren, docenten, management en staf - bedanken voor hun enorme inzet in 2018.

3.2 Onderwijsprestaties

Leerlingenaantal

Het VOvA is gegroeid in 2018. De belangstelling voor de scholen van het VOvA neemt toe, ondanks dat het aantal leerlingen in de stad gelijk blijft.

Het Hyperion Lyceum was ook dit jaar weer een van de meest populaire scholen in Amsterdam. Ook het onderwijsinitiatief Vox-klassen groeide in 2018 voor het derde jaar op rij. De verwachting is dat de Vox-klassen zullen doorgroeien naar een volwaardige school. Ook Bredero Mavo mocht meer leerlingen verwelkomen.

De krimp van het aantal vmbo basis- en kaderleerlingen in Amsterdam heeft zijn weerslag op veel vmbo-scholen. Dat geldt echter niet voor alle VOvA-scholen. Hubertus & Berkhoff, Cburg College en Tobiasschool zagen allemaal de instroom van leerlingen stijgen. Alleen het Bredero Beroeps College heeft er last van. De toekomst van Bredero Beroepscollege zal vooral in de nieuw te starten Techniekschool Amsterdam en de geplande nieuwbouw van de scholengemeenschap op de Buiksloterweg liggen.

Voor de komende paar jaren is de verwachting dat de omvang van het vo in Amsterdam gelijk zal blijven. Er zal een verdere verschuiving plaatsvinden van vmbo- naar avo-leerlingen en een lichte stijging van de instroom als de huizenverdichting in Amsterdam is gerealiseerd.

Aantal leerlingen VOvA

Schooljaar	2017-2018 2018-2019	
Bredero beroepscollege	321	273
Bredero Mavo	382	462
De nieuwe Havo	410	424
Hubertus & Berkhoff	505	523
Hyperion Lyceum	853	870
LUCA Praktijkschool	150	161
CBurg College	211	237
Tobiasschool	186	188
VOX-klassen	69	123
TOTAAL	3087	3261

Examenresultaten 2018

Op de VOvA scholen presteren meerdere scholen boven het landelijk gemiddelde. Bij de Bredero Mavo is iedere kandidaat geslaagd. Drie scholen presteren iets onder de landelijke norm: Hyperion Lyceum, De nieuwe Havo en het Bredero Beroepscollege. In 2018 mochten we vijftien keer een cum laude uitreiken, waarvan tien bij het Hyperion Lyceum.

Percentage geslaagden VOvA

Schooljaar		2017 2018	
Bredero Beroepscollege	basis	95,8	97,3
	kader	93,9	86,5
Bredero Mavo		94,3	100,0
Cburg College	basis	96,6	97,2
	kader	100	83,3
De nieuwe Havo		88,4	79,3
Hubertus & Berkhoff	basis	100	97,9
	kader	100	98,6
Hyperion Lyceum		82,5	89,5
Tobiasschool	basis	90,3	89,3
	kader	84,6	100,0

Onderwijsresultaten ²

Alle scholen van het VOvA presteren boven alle door de inspectie gestelde normen. Deze vormen een gemiddelde voor de laatste drie schooljaren: 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018.

Het gaat om de volgende indicatoren:

- Onderwijspositie: plaatsing in 3^e leerjaar ten opzichte van het advies basisschool,
- Onderbouwsnelheid:., onvertraagd overgaan van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en vervolgens naar leerjaar 3,
- Bovenbouwsucces: succesvolle overgang na leerjaar 3 naar hogere leerjaren,
- Examencijfers verschil cijfer schoolonderzoek en centraal examen kleiner dan 0,5,
-

² Inspectie van het Onderwijs publicatie per school februari 2019

Voortijdig schoolverlaters

De meeste scholen van het VOvA vallen binnen de prestatienormen voor voortijdig schoolverlaten.

Voor de scholen die vallen onder 14RL (Luca Praktijkschool, C Burg, en de Tobiasschool) waren dit 3 leerlingen uit de bovenbouw en voor Hubertus & Berkhoff waren dit er 6 over het schooljaar 2017-2018. In schooljaar 2017-2018 waren er zijn twee uitzonderingen: de bovenbouw van het Hyperion Lyceum en de bovenbouw van De nieuwe Havo beide scholen samen (21AS) telden er 10. De overige scholen (Bredero Mavo en Bredero Beroepsonderwijs) met samen 4 voortijdig schoolverlaters vielen dus binnen de normen.

Het VOvA maakt gebruik van de stedelijke afspraak om voor elke leerling opnieuw een plek te vinden op een collega-school (schoolwisselaarsconvenant).

Tevredenheid

Jaarlijks wordt op de VOvA- scholen een tevredenheidsmeting gedaan onder leerlingen en ouders. Gevraagd wordt onder meer naar hun ervaring met de begeleiding, de breedte van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt overgebracht. Ook onderwerpen als persoonlijke aandacht, het pedagogisch klimaat, veiligheid en informatievoorziening komen aan de orde. Wat betreft schoolklimaat scoren alle scholen voldoende tot goed (6,5 of hoger), op veiligheid scoren alle scholen boven de 8. De nieuwe Havo viel dit jaar op vanwege de daling in de algemene tevredenheidsscore van de leerlingen. Door met leerlingen in gesprek te gaan wordt in het schooljaar 2018- 2019 verder in gesprekken onderzocht wat hiervan de oorzaak is. Conclusies kan op dit moment nog niet getrokken worden. Het betrekken van leerlingen bij de school (de organisatie, de kwaliteit van de lessen en de begeleiding) zijn belangrijke aandachtspunten.

Tevredenheid leerlingen VOvA

Schooljaar	2017	2018
Bredero Beroepscollege	6,8	6,2
Bredero Mavo	6,6	6,8
Cburg College	6,3	6,5
De nieuwe Havo	6,7	5,9
Hubertus & Berkhoff	6,7	6,7
Hyperion Lyceum	7,1	6,7
LUCA Praktijkschool	7,9	8
Tobiasschool	7,5	7,6

Tevredenheid ouders VOvA

Schooljaar	2017	2018
Bredero Beroepscollege	7,9	6,9
Bredero Mavo	8,2	8,2
Cburg College	8,6	7,9
De nieuwe Havo	6,9	6,9
Hubertus & Berkhoff	8,7	9
Hyperion Lyceum	8,2	8,3
LUCA Praktijkschool	8,8	8,3
Tobiasschool	8,6	8,5

3.3 Onderwijskwaliteit

Versterking kwaliteitszorg

De scholen werken volgens het nieuwe toetsingskader van de Inspectie voor het Onderwijs aan:

- verdere versterking van kwaliteitszorg door het formuleren van eigen ambities en standaarden op het gebied van onderwijsresultaten, leerlingbegeleiding en didactisch handelen;
- kwaliteitsbesef en kwaliteitscultuur van de medewerkers;
- het hanteren van de PDCA-cyclus ten behoeve van het planmatig werken.

Dit legt elke school vast in de vierjarige schoolplannen, samen met de externe ontwikkelingen en het HRM-beleid. Voor het gehele VOvA wordt het kwaliteitssysteem geoptimaliseerd. Het doel is om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Dit traject wordt in de zomer van 2019 afgerond aan de hand van een koersplan en kwaliteitsplan.

De inspectie heeft in november en december 2018 bij vier scholen verificatieonderzoeken uitgevoerd; te weten: bij het Hyperion Lyceum, De nieuwe Havo, de Vox-klassen en de LUCA Praktijkschool.

3.4 Onderwijsontwikkeling

Werken aan gelijke kansen

Het Bredero Beroepscollege, de Bredero Mavo, het Hyperion Lyceum en De nieuwe Havo zijn actief aan de slag met ouderbetrokkenheid en de overstap van po naar vo in Amsterdam Noord. Deze projecten worden uitgevoerd samen met po- en vo- scholen, de Weekendschool en het stadsdeel. De focus ligt op het bewust en gericht kiezen van leerlingen voor een bepaalde richting.

Het Cburg College heeft samen met MBO College Zuidoost de meer kwetsbare kinderen in de basisberoepsgerichte leerweg een route ontwikkeld die de leerlingen de mogelijkheid gaan geven om in een doorlopende leerlijn een mbo-diploma te halen.

De Bredero Mavo is gestart met het aanbieden van een doorstroomtraject dat leidt tot een havodiploma. Ook biedt de Bredero Mavo sport aan als examenvak. Extra sport blijkt voor de leerlingen meerwaarde op te leveren in zowel vaardigheden als persoonlijke ontwikkeling en daarmee bij te dragen aan een optimale doorstroom.

De nieuwe Havo heeft het aanbod van minoren verder uitgebreid en is een kans-klas havo/vwo gestart. De minoren zijn bedoeld om een verbinding te maken met een studierichting in het hbo of wo en dragen bij aan meer zelfstandig en projectmatig leren. Deze initiatieven hebben de ambitie om goed aan te sluiten bij het vervolgonderwijs en leerlingen goede kansen te geven.

Nieuwe schoolgebouwen

Het Cburg College en het Hyperion Lyceum hebben een nieuw schoolgebouw gekregen. Het Hyperion Lyceum kent veel verschillende ruimten voor verschillende leersettingen en vakoverstijgend leren. Eerst het kind en dan de leerling is het credo. Ook voor het Cburg College is een modern onderwijsgebouw neergezet dat goed past bij het beroepsgerichte aanbod.

De veilige school

Het Cburg College heeft zich in 2018 ingezet voor de vreedzame school: leren met elkaar en begrip hebben voor elkaar. Vijftien tweedejaars leerlingen werden opgeleid tot leerling-mediators die bemiddelen bij kleine conflicten tussen leerlingen op school.

Vakmanschap

Het Bredero Beroepscollege gaat met behulp van extra middelen van zowel de gemeente Amsterdam als van OCW een techlab inrichten. De leerlingen van de school, maar ook leerlingen uit het basisonderwijs, kunnen hier in aanraking komen met de nieuwste vormen van digitale techniek en technologie waaronder robotica, minicomputing en programmeren. Hierbij wil het Bredero beroepscollege een bijdrage leveren aan het verbeteren van de instroom van leerlingen techniek.

Het aanbod van de Hubertus & Berkhoff is in 2018 uitgebreid met de gemengde leerweg voor horeca, bakkerij en recreatie. De school biedt in het kader van tweetalig onderwijs leerlingen de mogelijkheid om het Anglia-examen te doen.

Gepersonaliseerd leren

De LUCA Praktijkschool heeft het gepersonaliseerd onderwijs verder ontwikkeld naar de praktijkvakken en sterker verankerd in de schoolorganisatie. Elk leerling kan zich in zijn eigen tempo ontwikkelen. Een begin is gemaakt met een kansklas voor leerlingen die vroegtijdig naar het vmbo kunnen doorstromen. De school heeft hiervoor gebruik gemaakt van het programma voor lerarenbeurzen en scholenbeurzen van de gemeente Amsterdam.

3.5 Professionalisering

De lerende medewerker

In 2018 is de visie op professionaliseren herijkt. De belangrijkste vraag hierbij was hoe professionalisering ingericht moet worden wil het ten goede komen aan het onderwijs en de leerling. Geëvalueerd is welke leertrajecten vanuit dit oogpunt succesvol waren en welke niet. Afspraken zijn vastgelegd over het delen van kennis en ervaringen. Deze afspraken worden opgenomen in de schoolplannen en gekoppeld aan het professioneel statuut.

De opleidingsschool

Een belangrijke motor achter de professionalisering van medewerkers is het begeleiden van startende leraren. In 2017-2018 hebben 84 studenten stage gelopen op de Opleidingsschool VOvA. De meeste studenten kwamen van de partners Hogeschool van Amsterdam en Universiteit van Amsterdam, maar er kwamen er ook van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding, de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, de Vrije Universiteit en InHolland. Medewerkers volgden een werkplekbegeleiderstraining en een schoolopleiderstraining. Ook namen zij deel aan het leerwerktraject Aspirant-opleidingsscholen van het steunpunt.

Expertgroepen en dialoog

In het kader van kennisdeling zijn de scholen gestart met expertgroepen. De groepen zijn gevormd rond een thema: zorg (passend onderwijs), veiligheid, examinering, ICT en LOB. Voor het schooljaar 2018-2019 wordt het aandachtsgebied onderwijskwaliteit toegevoegd. De groepen hebben tot doel onderling informatie uit te wisselen en externe ontwikkelingen met elkaar te delen. In sommige gevallen doen de groepen ook voorstellen op het betreffende beleidsterrein.

Niet alleen de expertgroepen droegen in 2018 bij tot samenwerking en samen leren. De Centrale Directie organiseerde een reeks schoolbezoeken onder de naam Dialoog. Op de onderwijsmiddag presenteerden de scholen zich aan elkaar en lieten ze zien wat hen beweegt, waar ze aan werken en waar ze trots op zijn.

Samenwerking

Veel leert het onderwijs van de samenwerking met diverse partners. Een voorbeeld hiervan is JINC dat leerlingen helpt met het maken van keuzes voor vervolgonderwijs en bijvoorbeeld een sollicitatietraining aanbiedt.

Een ander voorbeeld is de IMC Weekendschool, die het samen met sleutelfiguren uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties mogelijk maakt om in de weekenden gastlessen en excursies te verzorgen. Het doel hiervan is jongeren een bredere blik en meer zelfvertrouwen te geven. Het Bredero Beroepscollege voorziet in het onderdak voor de Weekend School. Een flink aantal leerlingen heeft hierdoor beter voorbereid de stap naar het vervolgonderwijs kunnen maken.

Een derde voorbeeld is de samenwerking met hbo en wo. De scholen hebben het afgelopen jaar zij-instromers de mogelijkheid geboden hun bevoegdheid te halen. Met het hbo en wo zijn kennisuitwisselingsprogramma's

georganiseerd en docenten hebben in het kader van de gemeentelijk lerarenbeurs hun opleidingswensen kenbaar gemaakt. Het onderwijs en de leerlingen staan hierbij centraal.

4 Personeel

4.1 Personeel kerncijfers

Aantal medewerkers

Het aantal medewerkers is gedaald in 2018 met 5,4 fte. De daling is het gevolg van noodzakelijke bezuinigingen vanwege krimp van een aantal scholen en teneinde bekostiging (baten) en personele lasten in lijn te brengen.

Het volgende overzicht laat de verhouding tussen de verschillende categorieën zien op peildatum 31 december 2018. Het aandeel onderwijzend personeel is gestegen naar 82,2% in 2018 ten opzichte van 80,4 % in 2017.

Personele bezetting per 31 december 2018

	2018	2018	2017	2017
Directie en management (DIR)*	11,8	3,5%	11,8	3,5%
Onderwijzend personeel (OP en DOP)	275,8	82,2%	274,2	80,4%
Overige medewerkers (IOP)	48,1	14,3%	55,1	16,1%
Totaal medewerkers	335,7	100%	341,1	100%

De onderverdeling maakt zichtbaar hoe de inzet van personeel ten behoeve van onderwijs in ondersteunend personeel en management heeft plaatsgevonden. De omvang van directie is stabiel gebleven ten opzichte van de overige categorieën, waaronder het direct inzetbare personeel voor het onderwijs.

Leeftijdscategorieën

Het VOvA streeft naar een evenwichtige verhouding in leeftijd van haar personeel. We nemen een lichte verschuiving waar in alle categorieën. Het aantal functionarissen in de categorie 55+ neemt af ten opzichte van de groei in de categorieën 35-44 en 45-54. Dit is zowel een gevolg van het natuurlijke verloop als wel de incidentele, individuele oplossingen.

Leeftijdscategorieën personele bezetting

	2018	2018	2017	2017
<i>Categorie:</i>				
18 - 24 jaar	10,7	3,2%	10,7	3,1%
25 - 34 jaar	57,2	17,0%	61,0	17,9%
35 - 44 jaar	66,0	19,7%	64,5	18,9%
45 - 54 jaar	84,6	25,2%	82,2	24,1%
55+ jaar	117,2	34,9%	122,7	36,0%
Totaal medewerkers	335,7	100%	341,1	100%

Mannen en vrouwen

Het VOvA streeft naar een gelijke mix tussen mannen en vrouwen in de organisatie. Het percentage vrouwen is gemiddeld voor alle categorieën iets toegenomen waarvoor geen specifieke oorzaak is aan te wijzen.

Verdeling man/vrouw

	2018	2018	2017	2017
Man	162,8	48,5%	168,3	49,3%
Vrouw	172,9	51,5%	172,8	50,7%
Totaal medewerkers	335,7	100%	341,1	100%

Flexibele contracten

Het werken met flexibele contracten is een van de manieren om fluctuaties in de leerlingaantallen op te kunnen vangen. Het percentage medewerkers in vaste dienst is gestegen van 75,1% in 2017 naar 78,4% in 2018. Het streven is ook om medewerkers vast te houden in de krappe arbeidsmarkt voor het onderwijsgevende personeel, onder behoud van voldoende flexibiliteit. Het aandeel in vaste dienst is ook gestegen doordat Hyperion Lyceum volgroeid is.

Flexibiliteit personele bezetting

	2018	2018	2017	2017
Vast	263,1	78,4%	256,1	75,1%
Tijdelijk	72,6	21,6%	85,1	24,9%
Totaal medewerkers	335,7	100%	341,2	100%

Participatiewet.

Vanaf 1 januari 2015 is de participatiewet van kracht. De wet verplicht werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Op 31 december 2018 waren 2 mensen in het kader van de participatiewet werkzaam bij het VOvA. Hiermee is de doelstelling van 12 nog niet gehaald. De uitvoering van de participatiewet is nodig; hierop wordt actief beleid gezet.

4.2 In- door en uitstroom

Werving

De komende jaren wordt meer uitstroom van werknemers verwacht. Zie hiervoor de tabel leeftijdscategorieën personele bezetting. Dit zorgt voor veel vacatures in een krappe arbeidsmarkt. Hiervoor is blijvende aandacht nodig op het gebied van strategische personeelsplanning en arbeidsmarktcommunicatie: het VOvA als aantrekkelijke werkgever. De werving via sociale media wordt een wijze van werven die intensiever ingezet wordt.

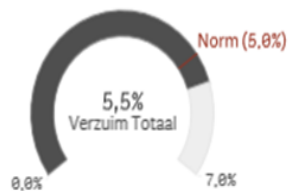
Doorstroom en boventallige medewerkers

Het is binnen het VOvA gebruikelijk om, boventallige medewerkers en uitkeringsgerechtigden te begeleiden van werk naar werk. In 2018 was geen sprake van reorganisaties en ontslagen vanwege krimp. De begeleiding naar een andere functie, binnen of buiten de organisatie, bestond uit een combinatie van verschillende activiteiten, zoals individuele- en groepsbegeleiding, workshops en job search. De medewerkers hebben een bestuursaanstelling voor het VOvA. Daarom wordt ook gekeken naar mogelijkheden binnen het VOvA door een matching. Mocht dit niet lukken dan kan in sommige gevallen het mobiliteitscentrum van het ROCvA voor begeleiding zorgen.

4.3 Goed werkgeverschap

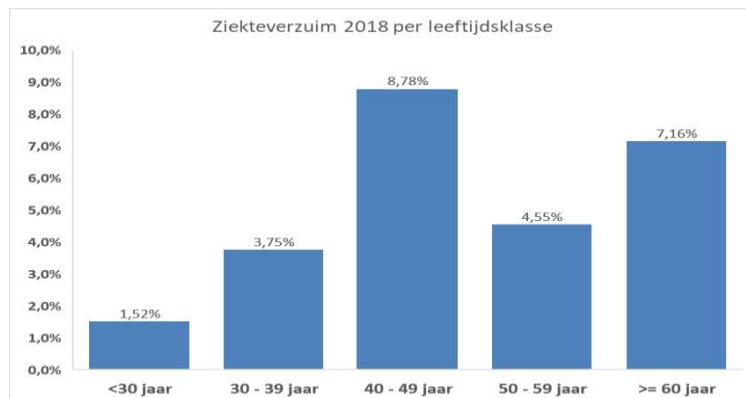
Ziekteverzuim

Het gemiddeld verzuim, samengesteld uit de verschillende categorieën verzuim, is over heel 2018 5,5% voor het gehele VOvA bij een norm van 5,0%.

De navolgende grafieken laten zien dat de spreiding rond het gemiddelde van 5,5% heel groot is.

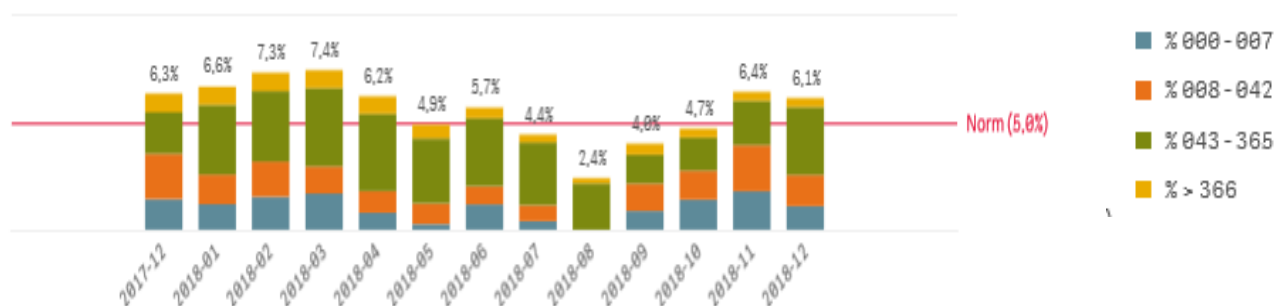
Verzuim per leeftijdsklasse

Ten aanzien van de leeftijdsklassen en ziekteverzuim zien we twee uitschieters boven het gemiddelde van 5,5% en de norm van 5,0%: medewerkers die in de leeftijdsklasse vallen van 40-49 jaar en medewerkers ouder dan 60. (tabel % ziekteverzuim 2018 per leeftijdsklassen). De reden hiervoor is dat de oudere docenten een hoge werkdruk ervaren. Individueel wordt gekeken hoe de werkdruk verminderd kan worden.

Verzuim per verzuimduurklasse

Verzuimpercentage per verzuimduurklasse

De klasse 8-42 dagen krijgt een groter aandeel gedurende de loop van jaar, evenals het verzuim van meer dan 43 dagen tot een jaar (% verzuim per verzuimduurklasse).

Het verzuim moet verder teruggedrongen worden: preventie is hierbij heel belangrijk om te voorkomen dat het verzuim langdurig wordt. Het bovenstaande beeld geeft de focus aan waarop dit in elk geval moet gebeuren, waarbij er ook aandacht is voor individuele omstandigheden en verschillen in verzuim per school. Het VOvA beschikt inmiddels over een verzuimadviseur die de organisatie ondersteunt en plan van aanpak opstelt. In 2018 heeft het Hyperion Lyceum deelgenomen aan het traject 'Goed en gezond werken' van het ministerie van VWS en Schouten & Nelissen, gericht op het versterken van een positief werkklimaat en het aanpakken van werkstress.

5 Bedrijfsvoering

5.1 Huisvesting

Strategisch huisvestingsplan

In 2008 is in het huisvestingsplan van het ROCvA vastgesteld, dat elke leerling onderwijs krijgt in goed geoutilleerde en eigentijdse gebouwen met aantrekkelijke leeromgevingen. Voor de komende jaren wordt gewerkt aan twee initiatieven m.b.t. onderwijshuisvesting: een brede school waarin meerdere onderwijssoorten opgenomen zijn met nieuwe leerconcepten op de Buiksloterweg. De bedoeling is om hiermee de overmaat aan m² te verminderen. Daarnaast participeert het VOvA in een initiatief voor het starten van een nieuwe voorziening voor technisch onderwijs in het vmbo. Het VOvA doet dit samen met de Esprit Scholengroep en de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam.

Nieuwbouw

Het Cburg College is in maart 2018 gereed gekomen en in gebruik genomen. De ruimtelijke opzet en de kleurstelling blijken erg aansprekend. Het tijdelijke gebouw tegenover de nieuwbouw is verwijderd. Het Cburg College zal een aandeel krijgen in de gemeentelijke sporthal op het Zeeburgereiland, pal naast de nieuwe school. Deze is eind 2018 opgeleverd en begin 2019 in gebruik genomen.

De officiële opening van het nieuwe gebouw van het Hyperion Lyceum was op 2 november. Het gebouw is ruim opgezet en goed geoutilleerd. Met het gebouw wordt een nieuw leerconcept gefaciliteerd en de eerste ervaringen daarmee zijn bemoedigend. Het tijdelijke gebouw is verwijderd. De onderliggende grond is tijdig terug geleverd aan de gemeente, met dien verstande dat de heipalen zijn blijven zitten. Deze bleken niet te verwijderen. In verband met de vervuiling in de grond bleek dit bij nader inzien ook niet verstandig. Met de gemeente is een regeling afgesproken waarbij de palen kunnen blijven zitten. Verwacht moet worden dat er zeker tot ver in 2020 bouwactiviteiten zullen zijn in de directe omgeving van de school. Met de gemeente en de burens zijn afspraken gemaakt om de bereikbaarheid en veiligheid te garanderen.

5.2 Veiligheid

Vertrouwenspersoon

Het VOvA heeft op elke school een vertrouwenspersoon voor leerlingen en ouders.

Daarnaast maakt het VOvA gebruik van de vertrouwenspersoon en Ombudsman van het ROCvA voor haar medewerkers. Het VOvA streeft er naar klachten op het laagste niveau af te handelen.

Klachten

Sinds 2017 is een Ombudsman ingesteld door het ROC van Amsterdam. Hier maakt het VOvA ook gebruik van. Het team Ombudsman (Ruud de Groot en Marike Hoekstra) is uitgenodigd in de teams van verschillende scholen. Er is nauwe samenwerking met de vertrouwenspersonen van de scholen voor zowel leerlingen, ouders en de aparte functionaris voor de medewerkers. De functie van de Ombudsman is het geven van advies bij klachten en bewustwording hoe de Ombudsman in te schakelen. Edmond Monsanto is voor het Voortgezet Onderwijs van Amsterdam de coördinerende functionaris met betrekking tot klachten van ouders en leerlingen.

Er is sprake geweest van twee klachten in 2018. Een klacht bij Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en een klacht bij de Geschillendecommissie Passend Onderwijs. Beiden zijn afgehandeld door het VOvA na uitspraak.

De klacht van de Landelijke Geschillencommissie is terugverwezen naar het VOvA en opgelost; de klacht van de Geschillencommissie Passend Onderwijs is gegrond verklaard en verder afgehandeld voor het VOvA.

Digitale veiligheid

Informatiebeveiliging en privacy (IBP) stonden in 2018 nadrukkelijk op de agenda door de invoering van de nieuwe privacywetgeving. Het beleid is aangescherpt, privacyreglementen zijn opgesteld voor leerlingen en medewerkers en inzichtelijk is gemaakt welke persoonsgegevens in de organisatie worden verwerkt. Daar waar het verwerken van gegevens uit handen wordt gegeven aan derden, worden goede afspraken gemaakt om dit zorgvuldig te laten plaatsvinden. Door de toename van het werken *in the cloud* zien we een toename van cybersecuritydreigingen. Om de risico's terug te dringen zijn maatregelen getroffen voor de bescherming en een veilige ontsluiting van data. De rode draad in het IBP-beleid is *awareness*. In 2018 is veel energie gestoken in het vergroten van het bewustzijn op dit gebied. Workshops voor medewerkers over privacy en informatiebeveiliging, een speciale editie van Mediawijs met Donald Duck, phishingmail-acties en regelmatige berichtgeving op ons intranet zijn ingezet om de awareness op IBP-gebied te vergroten. Dat dit vruchten afwerpt is te zien aan de vele vragen die bij de Functionaris voor Gegevensbescherming binnenkwamen over het toepassen van de privacyregels. Blijkbaar leeft het onderwerp onder medewerkers en leerlingen en wordt het belangrijk gevonden.

5.3 Duurzaamheid

Noodzaak

Het besef dat de aarde op raakt, brengt mensen in beweging. Dat geldt ook voor de scholen van het VOvA. De organisatie wil samen met het ROCvA- ROCvF een bijdrage leveren aan een duurzamere samenleving, door zuinig om te springen met energie, duurzame materialen te gebruiken en gezond voedsel te verkopen. Maar ook de gemeenschappen waar de organisatie deel van uit maakt komen voor duurzaamheidsvraagstukken te staan. De stad Amsterdam ziet zich voor de vraag gesteld of het op de oude voet door wil gaan of wil transformeren naar een andere economie met andere technologie en andere energievoorzieningen, op basis van circulariteit.

Een duurzaamheidsrevolutie in Nederland kan niet zonder het onderwijs. Het thema duurzaamheid komt meer en meer in de lessen van onze scholen voor.

De ambitie van het VOvA samen met ROCvA en ROCvF is een duurzame toekomst te verankeren in het onderwijs en in de organisatie. Dit betekent dat iedere leerling tijdens zijn opleiding in aanraking komt met het onderwerp duurzaamheid. Tegelijkertijd nemen de scholen duurzaamheid meer zichtbaar op in het beleid en de bedrijfsvoering. Energiebesparende maatregelen en frisse scholen zijn daar voorbeelden van.

Zuinig met energie

Elk jaar lukt het weer iets meer te besparen op energie. In 2018 is er een besparing van € 243.000 voor alle MBO en VO gebouwen (van het ROCvA/F en het VOvA) gerealiseerd ten opzichte van referentiejaar 2015. Dit is met name behaald door te besparen op gas.

Begin 2018 is gestart met het aanbrengen van zogenaamde 'slimme meters' in alle eigendomslocaties, waarmee 24/7 het energieverbruik kan worden gemonitord.

5.4 ICT

Voor wat het ICT-beleid betreft volgt het VOvA het ROCvA waaraan het ICT-beheer geheel is uitbesteed, het applicatiebeheer van Magister uitgezonderd. Dat betekent dat zowel de hardware omgeving als het softwaregebruik zijn afgestemd op de werkwijze bij het ROCvA. Het beleid is afgestemd op het zo adequaat mogelijk ondersteunen van het hedendaagse onderwijsomgeving als de werkprocessen.

In de recentelijk opgeleverde nieuwbouwpanden voor Hyperion Lyceum en Cburg College is een ICT-omgeving gerealiseerd die voldoet aan de huidige gangbare normen. Voor wat de overige panden betreft wordt dit jaarlijks up-to-date gehouden.

Een van de belangrijkste aandachtpunten was in 2018 de veiligheid rond het persoonsgegevensbeheer voor zowel leerlingen als voor de personeelsleden daar waar het bewaken van de privacy betreft. Dit is nader toegelicht in [5.2. Veiligheid](#).

6 Financiën

6.1 Ontwikkeling en beleid

Financieel resultaat

De stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam heeft in 2018 een *negatief* resultaat behaald van € 642.000. In 2017 was het resultaat € 117.000 negatief.

Het resultaat van 2018 werd beïnvloed door een éénmalige ophoging van de reservering voor WGA-aanspraken met een bedrag van € 183.000. Daarnaast is het resultaat negatief beïnvloed door de hogere personele lasten als gevolg van de hogere inzet van personeelsleden dan feitelijk begroot, dit als gevolg van de groei van het aantal leerlingen en de investering in de ontwikkeling van Vox-classes.

Met een eigen vermogen van € 5,2 miljoen beschikt het VOvA nog altijd over degelijke financiële reserves en het weerstandsvermogen ligt met 15% boven de ondergrens van 10%.

De belangrijkste oorzaken van het verschil ten opzichte van de begroting worden hieronder toegelicht:

Ontwikkeling baten

Baten VOvA											
(x € 1.000)											
	2018		2018		Mutatie t.o.v		2017		Mutatie t.o.v		
	Realisatie		Begroot		begroot		Realisatie		2017		
Rijksbijdragen	31.275	92,1%	30.572	91,1%	703	2,3%	30.509	88,7%	766	2,5%	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.899	5,6%	2.328	7,0%	429-	-18,4%	3.041	8,8%	1.142-	-37,6%	
College-, cursus en examengelden	325	1,0%	245	0,7%	80	32,7%	292	0,8%	33	11,3%	
Overige baten	466	1,3%	415	1,2%	51	12,3%	564	1,7%	98-	-17,4%	
Totaal baten	33.965	100,0%	33.560	100,0%	405	1,2%	34.406	100,0%	441-	-1,3%	

De baten van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bestaan voor een groot gedeelte uit de overheidsbijdragen van het Rijk en de gemeenten. Dit aandeel bedroeg in 2018 97,7%. De totale baten (*exclusief financiële baten*) zijn ten opzichte van de begroting 2018 met € 405.000 toegenomen tot € 33.965.000. Ten opzichte van 2017 is er sprake van een *afname* van € 441.000.

De Rijksbijdragen zijn met 2,3% toegenomen ten opzichte van de begroting als gevolg van een verhoging van de lumpsum per leerling door prijscompensatie en de hogere personele bijdragen als gevolg van de CAO-ontwikkelingen in 2018.

De Overige overheidsbijdragen nemen in totaal af met 18,4% of € 429.000. Dit heeft als oorzaak een lagere vergoeding voor huisvesting voor huur en investeringen van de gemeente Amsterdam doordat de nieuwbouw voor het Hyperion Lyceum en Cburg College in 2018 is gereedgekomen; hierdoor is de vergoeding voor huren aanmerkelijk lager geworden op basis van de afgenomen huurkosten.

De Ouderbijdragen (verzamelnaam voor vrijwillige ouderbijdrage, bijdragen excursies etc.) liggen 32,7% *hogere* dan in de begroting is geraamd door een hoger bedrag per leerling ten behoeve van de diverse schoolactiviteiten en de toename van het aantal leerlingen. De vrijwillige ouderbijdrage is in 2018 vrijwel ongewijzigd gebleven.

De overige baten zijn ten opzichte van de begroting gestegen met € 51.000 of 12,3% met name als gevolg van de hogere opbrengst vanuit de Beroeps Praktijk Vorming met het restaurant en het grand café van de Hubertus & Berkhoff horeca school.

Ontwikkeling lasten

Lasten VOvA										
(x € 1.000)	2018 Realisatie		2018 Begroot		Mutatie t.o.v begroot		2017 Realisatie		Mutatie t.o.v 2017	
Personeelslasten	25.772	74,4%	24.578	73,2%	1.194	4,9%	25.654	74,3%	118	0,5%
Afschrijvingen	577	1,7%	380	1,1%	197	52,0%	484	1,5%	93	19,2%
Huisvestingslasten	3.429	9,9%	4.226	12,6%	797-	-18,9%	3.572	10,3%	143-	-4,0%
Overige lasten	4.856	14,0%	4.376	13,1%	480	11,0%	4.804	13,9%	52	1,1%
Totaal lasten	34.634	100,0%	33.560	100,0%	1.074	3,2%	34.514	100,0%	120	0,3%

De lasten van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bestaan voor een groot gedeelte uit personele lasten. Dit aandeel bedroeg in 2018 € 25.772.000 ofwel 74,4% van het totaal.

De totale lasten 2018 zijn ten opzichte van de begroting met 3,5% toegenomen tot € 34.634.000. De personele lasten zijn met € 1.194.000 (4,9%) hoger dan de begroting.

Dit wordt onder andere verklaard door de volgende factoren:

- *De Loonkosten (brutoloon + soc. lasten) zijn met een bedrag van € 24.224.000 € 975.000 hoger dan begroot.*
- *Overige personeelskosten zijn €186.000 hoger dan begroot.*
- *Op de post extern personeel is € 22.000 meer uitgegeven dan begroot als gevolg van de vervanging wegens ziekte en het extern inhuren voor moeilijk in te vullen vacatures.*
- *De toevoeging aan de voorzieningen is hoger dan begroot.*

Het verschil in de loonkosten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de structurele brutoloonstijging met 2,35% en een éénmalige uitkering in oktober als gevolg van de cao-afspraken voor 2018. Daarnaast zijn er meer fte's ingezet dan begroot vanwege de groei in leerlingen. De toevoeging aan de Voorziening WGA was noodzakelijk a.g.v. de aangepaste berekeningswijze waaruit bleek dat de voorziening op een hoger niveau moest worden gebracht.

De afschrijvingen (*incl. Afschrijving Boekenvoorraad in IBF*) zijn € 197.000 hoger dan begroot hetgeen veroorzaakt wordt doordat meer investeringen in verbouwingen zijn geactiveerd en de afschrijving op de boeken jaarlijks wordt begroot in de kosten voor Leermiddelen.

De huisvestingslasten zijn € 797.000 *lager* dan de begroting onder andere als gevolg van lagere huurkosten voor een bedrag van € 966.000 voor de verschillende panden waarvan de nieuwbouw in 2018 is gereedgekomen. Deze post staat in directe relatie met de ontvangen middelen voor de huur van de gemeente Amsterdam die deze kosten nagenoeg "een-op-een" vergoedt aan het VOvA.

Aan energie en water is € 160.000 minder uitgegeven dan begroot en dat is mede veroorzaakt door een strakker energiebeheer en een betere afstemming van de systemen in de nieuwbouwpanden.

Dit geldt ook voor de Overige Instellingslasten, waarin onder andere de aanschaf inventaris is begrepen voor een bedrag van € 352.000 waardoor de post hoger is uitgevallen in vergelijking met de begroting. Mede als gevolg van éénmalige extra kosten van € 174.000 ten behoeve van de aanschaf van meubilair en computer-supplies voor de nieuwbouw Cburg College en Hyperion Lyceum.

De inkoop van de centrale diensten bij het ROC van Amsterdam wordt voor het grootste deel besteed aan de inkoop van ICT. Verder wordt o.a. gebruik gemaakt van de diensten HR, Planning & Control en het Facilitair Bedrijf.

Financiële baten en lasten

De in 2015 verstrekte lening u/g, ten bedrage van € 5.881.437 verstrekt aan het ROCvA is ultimo 2018 afgelost. De liquiditeit van de VOvA is met een gelijk bedrag toegenomen. Als gevolg van de rentevergoeding voor het krediet zijn er baten gerealiseerd van € 27.000.

Kengetallen (financieel)

Enkele belangrijke cijfers en kengetallen over 2018 afgezet tegen 2017 zijn:

	Norm	Realisatie	realisatie
		31-12-2018	31-12-2017
Current Ratio	> 0,50	1,26	1,32
Solvabiliteit II (incl. voorzieningen)	≥ 35%	36%	34%
Solvabiliteit I (excl. voorzieningen)	≥ 35%	31%	31%
Kapitalisatiefactor	nvt	43%	51%
Weerstandvermogen	≥ 5%	15%	17%
Rentabiliteit	≥ 1%	-1,9%	-0,3%
Personeelslasten t.o.v. totale baten	≥ 70%	75,9%	74,6%
Huisvestingsratio	≤ 10%	10,7%	10,9%
Totale lasten / aantal leerlingen (per 1/10)		€ 10.680	€ 11.180

Beleid vrij besteedbare vermogen

Het eigen vermogen heeft drie functies:

1. Buffer (o.b.v. risicoprofiel)
2. Besteding (inkomsten niet synchroon met uitgaven)
3. Financiering (sparen voor investeringen)

Met betrekking tot de bufferfunctie is het beleid een minimale solvabiliteit van 35% (inspectienorm is 30%).

Het eigen vermogen ultimo 2018 bedraagt € 5.205.000. Het eigen vermogen is afgenomen met € 642.000; zijnde het negatieve resultaat van 2018.

Het eigen vermogen staat geheel ter besteding van de organisatie. De solvabiliteit (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal) bedraagt ultimo 2018: 31% en bevindt zich daarmee onder de interne norm maar boven de inspectie-norm van 30%.

6.2 Compliance

Treasury

De treasury en financiering van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam worden door de Stichting ROCvA verzorgd. Er is geen sprake van eigen externe financiering en er is een gezamenlijk bank-arrangement met de Stichting ROC van Amsterdam die ook de afhandeling van het betalingsverkeer verzorgt van de door het VOvA beheerde eigen bankrekeningen. De instelling heeft samen met de Stichting ROC van Amsterdam een treasurystatuut. Dit statuut wordt in 2019 herijkt. De instelling heeft geen beleggingen. Liquide middelen worden aangehouden bij grote Nederlandse banken. De instelling voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

In 2018 heeft de focus van de treasury uitvoering gelegen op:

- Het volgen van de kasstromen van de Stichting VOvA op eenzelfde wijze als die van het ROCvA
- Het inzetten van schatkistbankieren voor de Stichting VOvA (als gevolg van het doorbelasten van negatieve creditrente door ING)

De lening aan de Stichting ROCvA is per 31-12-2018 afgelost. Het aantal rekeningen dat wordt aangehouden bij ING wordt in 2019 opgeschoond en ingeperkt.

Fiscaliteit

Fiscale eenheid

De VOvA maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting met als hoofd van de fiscale eenheid de koepelstichting ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland en is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van de gehele fiscale eenheid.

Belastingen

Voor de omzetbelasting vormen ROC van Amsterdam, ROC Flevoland en de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een fiscale eenheid. Belaste prestaties die zijn verricht vanuit de horecaschool Hubertus & Berkhoff worden meegenomen in de periodieke aangiften vanuit de fiscale eenheid. Dit betreft de verkopen aan derden via het restaurant en een grandcafé waarbij vanuit de leeromgeving producten c.q. diensten worden geleverd.

7 Continuïteitsparagraaf

Ontwikkelingen onderwijskwaliteit

Alle scholen van het VOvA voldeden in 2018 aan het basisarrangement. Door het vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs is de kwaliteit bij een viertal scholen eind 2018 beoordeeld op basis van het nieuwe inspectiekader. De andere scholen van het VOvA hebben een themaonderzoek gehad rondom strategische personeelsplanning. Het koersplan van het VOvA gaat de richting en de vertaling voor het onderwijs aangeven. Het koersplan geeft dus richting aan de kwaliteitsverbetering die de scholen van het VOvA willen inzetten en wordt vastgelegd in de schoolplannen.

Voor alle scholen gezamenlijk wordt een vernieuwd raamplan kwaliteitszorg gemaakt dat de werkwijze weergeeft van de PDCA cyclus onder het nieuwe inspectietoezicht (de nieuwe standaarden die gelden vanaf 2017). De scholen hebben het afgelopen jaar gewerkt aan een eigen (verplicht) schoolplan waarin aanbod, ambities m.b.t. onderwijskwaliteit en professionalisering voor vier jaar worden weergegeven en vertaald naar jaarlijkse plannen van aanpak. Aan de hand van het raamplan en het koersplan worden de schoolplannen geijkt en afgestemd met het totale systeem van kwaliteitszorg voor het VOvA.

Voorts wordt gewerkt aan het instellen van kwaliteitsmedewerkers op de scholen, onderlinge visitaties en het delen van kennis in de vorm van expertgroepen.

Ontwikkeling leerlingaantallen

De concurrentie tussen scholen neemt verder toe, vooral in die gebieden waar groei is of verwacht wordt. Als reactie op deze ontwikkelingen zijn in Amsterdam bijvoorbeeld veel nieuwe onderwijsinitiatieven door de besturen opgezet; de eigen Vox-klassen van het VOvA is er hier één van. Het aantal leerlingen in de VO leeftijd in Amsterdam bleef stabiel.

De verwachtingen voor de toekomst zijn onzeker. In een aantal delen van Amsterdam; zoals in Noord en Oost, groeit het aantal leerlingen. Met name algemeen vormend onderwijs groeit (vooral het vwo), terwijl de groei van de vmbo-scholen in Amsterdam stagneert. Het VOvA is als gevolg van de groei bij de Bredero Mavo, het Hyperion Lyceum en de Vox-klassen in totaal met 87 leerlingen gegroeid in het schooljaar 2017 – 2018. Het leerlingaantal bij het Bredero Beroepscollege staat onder druk. Het VOvA houdt vanaf 2020 rekening met een gemiddelde groei van maximaal 2%.

Meerjarige raming leerlingaantallen en fte's

Door gebruik van de zogenaamde SPP-tool³ bestaat gedetailleerd inzicht in de formatieplanning over de periode 2019-2023. Aan de hand hiervan nemen de scholen maatregelen ten aanzien van investeringen in de kwaliteit van de onderwijsteams, ten aanzien van het anticiperen op toekomstige uitstroom en ten aanzien van personele fricties, in combinatie met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. In de navolgende tabellen zijn de prognoses opgenomen van de personele bezetting tot en met 2023 evenals een raming van de te verwachten leerlingaantallen.

Hierbij zijn nog wel de volgende opmerkingen te maken:

- De inzet van middelen is direct gekoppeld aan leerlingaantallen en inkomsten.
- Jaarlijks worden de leerling prognoses geactualiseerd. Naar aanleiding van de hogere groei in 2018 worden de meerjarige leerlingprognoses nog geactualiseerd. Ook in 2019 wordt een (lichte) groei verwacht (< 2%).
- De leerling prognoses zijn gekoppeld aan de verwachte ontwikkelingen m.b.t. groei en krimp.

---

³ SPP: strategische personeelsplanning

Personele bezetting VOvA 2018-2023 (fte gemiddeld)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Directie en management	11,4	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8
Onderwijzend personeel	234,1	242,7	242,9	247,2	256,1	260,5
Onderwijs ondersteunend personeel	91,3	88,7	88,7	88,7	88,7	88,7
Totaal medewerkers	336,8	341,2	341,4	345,7	354,6	359,0
Leerlingaantallen	3.087	3.243	3.245	3.302	3.421	3.480
Toe-/afname leerlingaantallen		5,1%	0,1%	1,8%	3,6%	1,7%

Bron: meerjarenbegroting 2018-2023

In 2018 kreeg de nieuwe HR-strategie zijn beslag op het niveau van de koepel. De strategie wordt gedragen door vier bouwstenen:

- Aandacht voor vitaliteit en energie;
- Verbreden van zelfregie;
- Maatwerk bieden;
- Ontwikkelingsgericht denken en doen.

Op advies van de Raad van Toezicht werd de arbeidsmarkt toegevoegd aan bovengenoemde topics.

Voor het VOvA zijn er de volgende aandachtspunten met betrekking tot strategisch HRM. Deze zijn in lijn met het geactualiseerde sectorakkoord 2018-2020 van OCW en VO Raad en met name:

- ambitie 5: scholen als lerende organisaties
- ambitie 6: toekomstbestendig organiseren door koppeling van onderwijsontwikkeling en personeelsontwikkeling.

De speerpunten zijn:

- inspelen op het lerarentekort en in het bijzonder docenten voor de tekortvakken⁴ en streven naar zoveel mogelijk docenten die bevoegd zijn of raken,
- intensivering van de projecten OPLIS en Frisse Start (begeleiding startende leraren) ten behoeve van instroom nieuwe docenten,
- professionaliseren: nadruk op eigen verantwoordelijkheid, eigenaarschap en kennisdeling ook in aansluiting op het toetsingskader van de onderwijsinspectie voor de onderdelen primair proces, (Zorgdragen dat de kennis en vaardigheden op peil blijven⁵),
- aantrekkelijk werkgeverschap door het goed invoeren van de lopende cao afspraken waaronder de functiemix (juiste verhouding LB, LC en LD docenten),
- nadere uitwerking en vormgeving van de uitgangspunten van het professioneel statuut.

Meerjarige ontwikkeling huisvesting

In samenwerking met de Gemeente Amsterdam is geïventariseerd welke gebouwen in aanmerking komen om vervangen te worden en hoe geanticipeerd wordt in groei en krimp. Voor de gebouwen van het VOvA betekent dit dat de huidige gebouwen, gelet op de groei van sommige scholen (Bredero Mavo en Cburg), op termijn goed passen, dat de gebouwen van Hubertus & Berkhoff en de Tobiasschool voldoen zowel in kwalitatieve zin als m.b.t. m². Knelpunten doen zich voor bij het gebouw aan de Buiksloterweg (De nieuwe Havo en de Vox klassen: hier is sprake van een verouderd gebouw) en bij Bredero Beroepscollege (grote overmaat en verouderd gebouw). De oplossing voor deze situatie wordt beschreven in hoofdstuk 5.1.

⁴ Deelname via het OSVO in de overleggen die ingesteld zijn om het lerarentekort terug te dringen, samen met de gemeente Amsterdam en de lerarenopleidingen.

⁵ Deelname in het stedelijk programma lerarenbeurs

Tot slot is er sprake van een flinke druk op het nieuwe gebouw van het Hyperion Lyceum vanwege de enorme populariteit van deze school. Het gebouw van de LUCA Praktijkschool vergt blijvende aandacht vanwege de beperkingen van het gebouw voor de benodigde praktijklokalen en de blijvende instroom van de doelgroep nieuwkomers met een indicatie praktijkonderwijs.

Staat van baten & lasten en balansen (meerjarig)

In onderstaande tabellen zijn de gegevens betreffende het jaar 2018 gebaseerd op de jaarrekening 2018. De meerjarenbegrotingen zijn ontleend aan de planning & control cyclus. De begrotingscijfers 2019-2023 betreffen de door Raad van Bestuur en Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting 2019-2023. Dit leidt tot een afwijking in het eigen vermogen tussen 2018 en 2019, omdat de werkelijkheid in 2018 afwijkt van wat in de meerjarenbegroting werd voorspeld. De jaarrekening is opgesteld ná resultaatbestemming, maar voor de vergelijkbaarheid van de komende jaren is dat niet verwerkt in navolgende cijfers en is het resultaat boekjaar afzonderlijk gepresenteerd.

Vanuit een financieel robuuste positie is de meerjarenbegroting 2019-2023 opgesteld. Op hoofdlijnen voldoen begroting en de meerjarenbegroting aan alle eisen vanuit de externe toezichthouders.

In de navolgende tabellen wordt de staat van baten & lasten alsmede de balans van het VOvA weergegeven.

Staat van baten en lasten VOvA 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
(x € 1.000)						
Rijksbijdragen	31.275	33.779	34.372	35.028	35.611	36.225
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.899	2.080	1.580	1.580	1.580	1.580
College-, cursus en examengelden	325	245	249	254	258	262
Baten werk in opdracht van derden	-	265	275	285	295	-
Overige baten	466	260	370	370	370	675
Totaal baten	33.965	36.629	36.846	37.517	38.114	38.743
Personeelslasten	25.772	27.372	27.769	28.206	28.755	29.165
Afschrijvingen	577	420	441	463	486	511
Huisvestingslasten	3.429	4.301	3.879	3.959	4.042	4.127
Overige lasten	4.856	4.645	4.733	4.824	4.917	5.013
Totaal lasten	34.634	36.739	36.822	37.452	38.200	38.815
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	669-	110-	25	65	87-	73-
Financiële baten en lasten	27	-	-	-	-	-
Resultaat uit financiële bedrijfsvoering	642-	110-	25	65	87-	73-
Belastingen/resultaat deelneming	-	-	-	-	-	-
Totaal resultaat	642-	110-	25	65	87-	73-

Het bestuur van het ROCvA-ROCVF heeft bepaald, dat jaarlijks minimaal 1 procent van de baten als exploitatie-resultaat wordt gerealiseerd en dat dit resultaat wordt toegevoegd aan de reserves. Voor 2018 is echter afgeweken van de 1% norm en is een "nul-resultaat" begroot als gevolg van de terugloop van extra middelen die eerdere jaren beschikbaar waren en de benodigde investering in de doorontwikkeling van het onderwijsinitiatief Vox-classes. Voor de jaren 2019-2023 is een resultaat begroot waarmee de 1%-norm is aangepast naar een realistische verwachting. Ook in 2019 wordt uit de reserve geïnvesteerd in de ontwikkeling van Vox-classes.

Balans VOvA 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
(x € 1.000)						
Materiele vaste activa	3.191	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vaste activa	3.191	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Vorraden	-	-	-	-	-	-
Vorderingen	311	284	286	288	290	292
Liquide middelen	13.097	12.615	12.640	12.705	12.618	12.537
Vlottende activa	13.408	12.899	12.926	12.993	12.908	12.829
Totaal activa	16.599	15.299	15.326	15.393	15.308	15.229
Algemene reserve	5.847	5.569	5.461	5.488	5.555	5.462
Resultaat boekjaar	642-	110-	25	65	87-	73-
Totaal eigen vermogen	5.205	5.459	5.486	5.553	5.468	5.389
Voorzieningen	739	577	577	577	577	577
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	10.655	9.263	9.263	9.263	9.263	9.263
Totaal passiva	16.599	15.299	15.326	15.393	15.308	15.229

Financiële prestatie-indicatoren

Ratio's VOvA 2019-2023

	Norm	Realisatie 31-12-2018	Begroting 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022	Prognose 31-12-2023
(x € 1.000)							
Current Ratio	> 0,50	1,26	1,39	1,40	1,40	1,39	1,38
Solvabiliteit II (incl. voorzieningen)	≥ 35%	36%	39%	40%	40%	39%	39%
Solvabiliteit I (excl. voorzieningen)	≥ 35%	31%	36%	36%	36%	36%	35%
Weerstandsvermogen	≥ 5%	15%	15%	15%	15%	14%	14%
Rentabiliteit	≥ 1%	-1,9%	-0,3%	0,1%	0,2%	-0,2%	-0,2%
Personeelslasten t.o.v. totale baten	≥ 70%	75,9%	74,7%	75,4%	75,2%	75,4%	75,3%
Huisvestingsratio	≤ 10%	10,7%	12,9%	11,7%	11,8%	11,9%	11,9%

Het VOvA kent een aantal financiële kaders. Deze zijn gerelateerd aan de strategische ambities en aan het financiële toetsingskader van de Inspectie van het Onderwijs. Ten opzichte van het OCW-kader zijn enkele financiële indicatoren toegevoegd. Verder zijn de rentabiliteits- en solvabiliteitseis scherper gesteld dan de OCW signaleringswaarde. Hieronder allereerst een samenvatting van de huidige stand van deze indicatoren op basis van enerzijds de jaarrekening 2018 en anderzijds de verwachtingen voor de toekomst (2019-2023) vanuit de door de Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegrotingen, zoals opgesteld eind 2018. Vervolgens worden de indicatoren en de prestaties ten opzichte van de (interne) norm uitgezet.

De meeste kengetallen vallen binnen de normen van de signaleringswaarden zoals die bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen worden gehanteerd door de Inspectie van het Onderwijs.

Current ratio

Liquiditeit wordt genormeerd via de indicator current ratio. De current ratio van de VOvA is in 2018 toegenomen als gevolg van de aflossing van de openstaande lening door ROCvA. Ook de komende jaren blijft de liquiditeit op een hoog niveau.

Solvabiliteit

Vanuit het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs worden twee definities voor de solvabiliteit gehanteerd. Solvabiliteit I (eigen vermogen, uitgedrukt in percentage van het totaal vermogen) en solvabiliteit II (eigen vermogen vermeerderd met voorzieningen, als percentage van het totaal vermogen). De solvabiliteit I van de VOvA daalt in 2018 onder de interne norm, als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat. In de meerjarenbegroting was geen rekening gehouden met het forse negatieve resultaat in 2018. De ratio's 2019-2023 zijn hierop niet aangepast.

Indien het werkelijke resultaat 2018 ook wordt verwerkt in de meerjarenbegroting dan heeft dit de volgende impact op de solvabiliteit: 2019: 33,3%, 2020: 33,4%, 2021: 33,7%, 2022: 33,3% en 2023: 33,0%. Hiermee blijft de solvabiliteit boven de signaleringswaarde van de inspectie. Inzet is een solvabiliteit die meerjarig boven de inspectienorm (30%) ligt.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de totale baten. De signaleringswaarde van de inspectie bedraagt een weerstandsvermogen van kleiner dan 5%. Intern wordt gestuurd op een weerstandsvermogen van minimaal 10%. Het weerstandsvermogen van de VOvA bedraagt ultimo 2018 15,0% (en is daarmee 2,0%-punt lager dan die per ultimo 2017). Dit ligt ruim boven de signaalwaarde, zijnde 5%, van de Inspectie van het Onderwijs en het VOvA beschikt daarmee over voldoende financiële reserves.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is gedefinieerd als het exploitatieresultaat, uitgedrukt als percentage van de totale baten. Het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs hanteert als norm een rentabiliteit van meer dan 0%. Intern wordt een normatief percentage van minimaal 1% gehanteerd. De rentabiliteit 2018 ligt beneden de norm en ook de komende jaren wordt een rentabiliteit verwacht die niet voldoet aan de interne normering. De reden hiervoor is het bestuur heeft ingestemd met het feit dat door de tijdelijke begrotingskrapte een positief rendement niet is te realiseren.

Personeelslasten in % totale baten

Doelstelling is om van elke euro aan baten een percentage te besteden aan personeel. De interne norm hierbij bedraagt 70%. Dit betreft alle personele lasten inclusief externe inhuur en overige personele lasten. Zoals te zien is in de tabel, wordt deze norm bij de VOvA in 2018 behaald en is dit eveneens het geval in de daarop volgende jaren.

Huisvestingsratio

Deze ratio is de verhouding van de huisvestingslasten vermeerderd met afschrijvingen van gebouwen en terreinen in verhouding tot de totale lasten. De signaleringswaarde van de inspectie is bij een verhouding groter dan 10%. Intern wordt langjarig gestreefd naar een huisvestingsratio kleiner dan 10%.

Echter als gevolg van de bijzondere omstandigheid met betrekking tot tijdelijke huisvestingsoplossingen in eerdere jaren als gevolg gerealiseerde nieuwbouw (o.a. het Cburg College en Hyperion Lyceum) zijn er extra kosten gemaakt waardoor deze ratio boven de 10% is uitgekomen. Een bijkomend gegeven is dat het VOvA uit een negental scholen bestaat die in evenzoveel gebouwen zijn gehuisvest waardoor de (variabele) huisvestingskosten relatief hoog zijn ten opzichte van andere schoolorganisaties. Vermeld wordt dat de huisvestingskosten in principe geheel door de Gemeente Amsterdam worden vergoed vanwege de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de huisvesting van de VO-scholen. Om deze reden is de norm 10% en niet 15% zoals bij het MBO.

Meerjarige financieringsstructuur

De financierbaarheid van het VOvA zal de komende jaren redelijk stabiel blijven. De kasstroom ontwikkelt zich positief en de current ratio ligt structureel boven de inspectienorm van 0,5. Naar verwachting blijft het eigen vermogen op een comfortabel niveau en de goede stand van de liquide middelen biedt ruimte voor investeringen in de ontwikkeling van huisvesting en onderwijsvernieuwing.

Amsterdam, 20-05-2019

Bevoegd gezag Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

E.C.M. de Jaeger, *bestuurder namens Stichting ROC van Amsterdam*

8 Jaarrekening 2018

8.1 Jaarrekening

Balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

(bedragen x 1.000)

		31-12-2018		31-12-2017	
		€	€	€	€
ACTIVA					
a. Vaste Activa					
<i>I. Materiële Vaste Activa</i>					
Gebouwen en Terreinen	nr.toel. 1.	1.983		1.245	
Inventaris en Apparatuur	1.	1.178		1.193	
Boeken en Leermiddelen	1.	30		99	
	<i>Sub-Totaal:</i>		3.191		<i>2.537</i>
Totaal Vaste Activa:			3.191		2.537
b. Vlottende Activa					
<i>II. Vorderingen</i>					
Debiteuren	2.	25		119	
Vordering ROCvA	2.	-		7.364	
Overige Vorderingen en Overlopende activa	2.	286		224	
	<i>Sub-Totaal:</i>		311		<i>7.707</i>
Liquide Middelen	3.		13.097		8.546
Totaal Vlottende Activa:			13.408		16.253
Totaal Activa:			16.599		18.790
PASSIVA					
a. Eigen Vermogen					
Algemene Reserve	4.	5.205		5.847	
Bestemmingsreserve	4.	-		-	
	<i>Sub-Totaal:</i>		5.205		<i>5.847</i>
b. Voorzieningen					
Personeelsvoorzieningen	5.	739		597	
	<i>Sub-Totaal:</i>		739		<i>597</i>
c. Kortlopende schulden					
Crediteuren	6.	308		648	
Ministerie OCW	6.	389		540	
Overige Overheden/Subsidiënten	6.	2.372		3.255	
Schuld aan groepsmaatschappijen	6.	4.805		-	
Belastingen en premies Soc. Verzek.	6.	1.147		1.133	
Overige schulden en overlopende passiva	6.	1.634		6.770	
	<i>Sub-Totaal:</i>		10.655		<i>12.346</i>
Totaal Passiva:			16.599		18.790

Staat van Baten en Lasten over 2018

(bedragen x € 1.000)

	nr.toel.	2018	Begroting 2018	2017
		€	€	€
BATEN				
Rijksbijdrage OCW	7.	31.275	30.572	30.509
Overige Overheidsbijdragen	8.	1.899	2.328	3.041
Ouderbijdragen	9.	325	245	292
Overige Baten	10.	466	415	564
Totaal Baten:		33.965	33.560	34.406
LASTEN				
Personeelslasten	11.	25.772	24.578	25.654
Afschrijvingen	12.	577	380	484
Huisvestingslasten	13.	3.429	4.226	3.572
Overige instellingslasten	14.	4.856	4.376	4.804
Totaal Lasten:		34.634	33.560	34.514
Saldo Baten en Lasten:		-669	-	-108
Financiële Baten	15.	27	29	-9
NETTO RESULTAAT:		-642	29	-117

Kasstroomoverzicht 2018

(bedragen x 1.000)

		2018		2017	
		€	€	€	€
Bedrijfsresultaat:			-669		-108
<i>aanpassingen voor:</i>					
- Afschrijvingen	12.	577		484	
- Mutaties Voorzieningen	5.	142		20	
- Mutaties Leningen U/G		-		5.881	
- Mutaties Vorderingen	2.	7.396		-7.428	
- Mutaties Kortlopende Schulden	6.	-1.691		1.083	
	<i>sub-totaal:</i>		6.424		40
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:			5.755		-68
Ontvangen Interest	15.		27		-9
1. Kasstroom uit operationele activiteiten:			5.782		-77
- Investerings in Materiële Vaste Activa	1.	-1.361		-433	
- Desinvesterings in Materiële Vaste Activa	1.	130		-	
2. Kasstroom uit Investerings Activiteiten:			-1.231		-433
3. NETTO KASSTROOM - toe-/afname geldmiddelen - :			4.551		-510
Beginstand liquide middelen:			8.546		9.056
Mutatie liquide middelen:			4.551		-510
4. Eindstand liquide middelen:	3.		13.097		8.546

Toelichting:

Het bovenstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting behorende tot de Jaarrekening 2018

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam is statutair gevestigd aan de Buiksloterweg 85 te Amsterdam. De voornaamste activiteiten bestaan uit het bevorderen van voortgezet onderwijs. De bestuursnummers van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam zijn 41854 en 41855 en de hierin meegenomen BRIN nummers zijn 00EF, 14RL en 21AS. De stichting staat ingeschreven bij Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 34318080.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de in de RJO aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de Staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van (materiële vaste) activa niet dienstbaar aan het bedrijfsproces;
- Personele voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij VOvA overige financiële vaste activa, vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, en overige schulden. Binnen de groep wordt alleen gebruik gemaakt van primaire financiële instrumenten en niet van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen, en overige (financiële) verplichtingen. Voorts hebben VOvA en / of haar groepsmaatschappijen geen handelsportefeuille van financiële instrumenten verworven of zijn deze aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de hierna beschreven manier bij vorderingen en schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen

1. reële waarde met waarde-wijzigingen in de staat van baten en lasten of
2. geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde,

wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien objectieve aanwijzingen bestaan dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de organisatie worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden op het niveau van specifieke activa in aanmerking genomen. Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden.

De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

<u>Afschrijvingspercentages:</u>	<u>percentage:</u>
- Terreinen	0%
- Gebouwen en Verbouwingen	10%
- Inventaris en apparatuur	10%
- Infrastructuur	20%
- Boeken	25%
- Hardware en Software ICT	25%/50%
- ICT-devices	50%

Financiële vaste activa

Na de eerste waardering tegen reële waarde worden langlopende vorderingen gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen bepaald op individuele basis.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies.

In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. De vorderingen op OCW zijn opgenomen onder de Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Na de eerste waardering tegen reële waarde worden vorderingen gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen bepaald op individuele basis. Dit is zowel van toepassing op overige financiële vaste activa (langlopende vorderingen) als op vlottende vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen (EV) bestaat uit een algemene reserve, die ter vrije beschikking staat van het Bestuur.

In 2018 is binnen het EV géén bestemmingsreserve opgenomen ter besteding in 2019.

Voorzieningen

Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde (de waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zullen zijn voor de afwikkeling van de voorzieningen). Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk),
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

De personeelsvoorzieningen bestaan uit de voorziening voor Levensfase Bewust Personeelsbeleid, jubileumuitkeringen, de voorziening ter dekking van WGA-uitkeringen als gevolg van het eigen risicodragerschap van arbeidsongeschikte medewerkers en de voorziening voor duurzame inzetbaarheid. Bij de bepaling van de WGA-voorziening is rekening gehouden met kanspercentages voor de maximale hoogte en de maximale duur van de arbeidsongeschiktheid. De voorziening voor jubileumuitkeringen is bepaald via een berekeningsmodel, waarin rekening gehouden is met de blijfkans van medewerkers, de verwachte toekomstige indexatie van salarissen/jubileumvergoedingen van 2% per jaar. Deze voorziening is gezien de lange looptijd gewaardeerd tegen contante waarde, gebaseerd op een disconteringsvoet van 2,0%.

De voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid is gevormd n.a.v. de cao bepaling dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan. De voorziening spaarverlof is gevormd voor gespaarde verlofuren van medewerkers aan wie dit is toegestaan. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening Spaarverlof heeft betrekking op de opgebouwde aanspraken van medewerkers.

Non-activiteitsregelingen (Duurzame Inzetbaarheid)

In de cao voor de VO-sector zijn afspraken gemaakt over regelingen in het kader van Duurzame Inzetbaarheid. Indien medewerkers deelnemen aan deze regelingen bouwen zij rechten op om in de toekomst minder te werken waarbij de kosten daarvan deels voor rekening van de medewerker en deels voor rekening van de werkgever zijn. Voor het deel dat voor rekening van de werkgever komt wordt een voorziening opgenomen.

De verplichtingen uit hoofde van deze regelingen omvatten verplichtingen jegens personeelsleden die reeds hebben geopteerd voor gebruikmaking van de regeling, de personeelsleden die onder de bestaande regeling kunnen opteren voor gebruikmaking van de regeling maar dat nog niet hebben gedaan, en personeelsleden die nog niet kunnen opteren, maar dat tijdens de looptijd van de bestaande regeling in de toekomst wel kunnen doen.

De elementen voor de berekening van de verplichting zijn de personeelsleden op wie de regeling van toepassing is, de geschatte kans dat voor gebruikmaking van de regeling wordt geopteerd, de leeftijden, de salarissen en het aandeel van de kosten dat voor rekening van de werkgever komt.

Voor VOvA is een voorziening bepaald voor de nog niet bestede uren van medewerkers uit hoofde van het persoonlijk budget van 50 uur per jaar, en voor gespaarde uren uit hoofde van seniorenverlof van medewerkers van 57 jaar en ouder die aan deze regeling meedoen.

De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Na de eerste waardering tegen reële waarde worden schulden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder (meerjarige) OCW-subsidies met bestedingsverplichtingen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend.

Van (meerjarige) OCW-subsidies met bestedingsverplichtingen wordt het nog-niet-bestede gedeelte op deze post aangehouden op de balans. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

(Meerjarige) OCW-subsidies zonder bestedingsverplichting worden direct ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft, met uitzondering van subsidies voor een schooljaar die naar rato van het schooljaar worden besteed, dan wel waarvoor een concreet bestedingsplan bestaat.

Overlopende passiva

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoordeelde bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

(Meerjarige) subsidies zonder bestedingsverplichtingen worden direct ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft, met uitzondering van subsidie voor een schooljaar die naar rato van het schooljaar worden besteed, dan wel waarvoor een bestedingsplan bestaat.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze gelden betrekking hebben op een specifiek doel, en er is sprake van bestedingsverplichtingen dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Indien toegekende gelden betrekking hebben op een specifiek doel, maar er geen sprake is van bestedingsverplichtingen, worden de ontvangen gelden als baten verantwoord in het jaar waarop de gelden betrekking hebben, tenzij toerekening naar schooljaar plaatsvindt (i.p.v. kalenderjaar) of tenzij sprake is van een concreet bestedingsplan voor de periode na balansdatum.

Ouderbijdragen

De vrijwillige ouderbijdragen worden toegerekend aan het jaar waarin zij worden ontvangen.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de Staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een

overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de Staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de Staat van baten en lasten gebracht.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een (ABP) bedrijfstakpensioenfonds. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor VOvA voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De dekkingsgraad van het ABP Pensioenfonds bedraagt per 31 december 2018 97,0%. Door diverse ontwikkelingen zoals de aanpassing van de rekenrente, de lage rentestand en de negatieve rendementen in het tweede en derde kwartaal, staat de financiële positie van ABP onder druk. Volgens de Pensioenwet moet een pensioenfonds buffers aanhouden om de pensioenen in de toekomst te betalen.

Ontslagvergoedingen

In verband met de bestaande uitkeringsregelingen voor medewerkers in de onderwijssector heeft VOvA beleid om betaling van ontslagvergoedingen zoveel mogelijk te beperken. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De organisatie heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de instelling redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden.

In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemeoid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de

verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

Voor de omzetbelasting vormen ROC van Amsterdam, ROC Flevoland en de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een fiscale eenheid. De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam is in principe vrijgesteld van aangiften voor de omzetbelasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen zoals opgenomen in de balans. Eventuele 'non-cash'-transacties zijn geëlimineerd uit het kasstroomoverzicht.

8.2 Toelichting op de balans

1. Materiële Vaste Activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2018 is als volgt:

Materiële vaste activa	(bedragen x €1.000)			TOTAAL
	Gebouwen en Terreinen	Inventaris en apparatuur	Boeken en Leermiddelen	
1 Aanschafwaarde	2.613	3.261	822	6.696
2 Cumulatieve afschrijvingen	-1.368	-2.068	-723	-4.159
Balanswaarde per 01-01-2018:	1.245	1.193	99	2.537
3 Investerings 2018	1.136	164	61	1.361
4 Desinvesteringen aanschafwaarde	-172	-	-	-172
5 Desinvesteringen afschrijvingen	42	-	-	42
6 Afschrijvingen 2018	-268	-179	-130	-577
Balanswaarde per 31-12-2018:	1.983	1.178	30	3.191
7 Aanschafwaarde per 31-12-2018:	3.577	3.425	883	7.885
8 Cumulatieve Afschrijvingen t/m 2018:	-1.594	-2.247	-853	-4.694
Balanswaarde per 31-12-2018:	1.983	1.178	30	3.191

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam heeft géén gebouwen in eigendom.

De stichting is juridisch eigenaar en géén economisch eigenaar en dat is de reden waarom de gebouwen niet worden geactiveerd onder de MVA. De gebouwen worden gehuurd.

De waarde op de balans onder gebouwen en terreinen, betreft hoofdzakelijk verbouwingen die voor rekening van het VOvA zijn uitgevoerd.

Met ingang van schooljaar 2012-2013 heeft de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een (intern) Gefaciliteerd Boekenfonds (GBF) t.b.v. het beschikbaar stellen van boeken voor een 3-tal scholen; te weten: Bredero Mavo, De nieuwe Havo en Hyperion Lyceum. M.i.v. 2018 maakt de Bredero Mavo geen gebruik meer van het GBF.

De jaarlijkse aanschaf van de boeken wordt geactiveerd en de afschrijvingstermijn is 4 jaar.

2. Vorderingen

Debiteuren	(bedragen x €1.000)	
	31-12-2018	31-12-2017
1 Overige debiteuren	25	119
AF: Voorziening voor oninbaarheid	-	-
Balanswaarde:	25	119

De overige debiteuren betreft voornamelijk het SWV waarvan nog toegezegde subsidie moet worden ontvangen.

Vordering ROCvA	(bedragen x €1.000)	
	31-12-2018	31-12-2017
Balanswaarde:	-	7.364

Van de in 2015 verstrekte lening u/g, ten bedrage van € 5.881.437 met een looptijd van 3 jaar tegen een rentepercentage van 0,5% per jaar verstrekt aan het ROCvA is in 2017 de looptijd aangepast tot 31 december 2018. Hierdoor is de langlopende vordering omgezet naar een kortlopende vordering. Ultimo 2018 is deze vordering aan het VOvA voldaan waardoor de liquiditeit van het VOvA met € 5.881.437 is toegenomen. Ultimo 2018 is de kortlopende vordering als schuld opgenomen in de balans.

Overige vorderingen en overlopende activa	<i>(bedragen x €1.000)</i>	
	31-12-2018	31-12-2017
1 Overige nog te ontvangen bedragen	108	73
2 Vooruitbetaalde bedragen	178	149
3 Overige voorschotten	-	2
Balanswaarde:	286	224

In de overige vorderingen en overlopende activa zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

3. Liquide middelen

Liquide middelen	<i>(bedragen x €1.000)</i>	
	31-12-2018	31-12-2017
1 Tegoeden op bankrekeningen	13.061	8.520
2 Kasmiddelen	36	26
Balanswaarde:	13.097	8.546

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar en staan ter beschikking aan de organisatie.

4. Eigen Vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Eigen vermogen	<i>(bedragen x €1.000)</i>		
	Bestemmings- reserve	Algemene reserve	Totaal
1 Stand per 01-01-2018	-	5.847	5.847
2 Voorstel bestemming resultaat 2018	-	-642	-642
3 Stand per 31-12-2018	-	5.205	5.205

Het eigen vermogen is geheel publiek eigen vermogen.

Binnen het eigen vermogen is in 2018 géén bestemmingsreserve gevormd.

5. Personeelsvoorzieningen

Het verloop van de personeelsvoorziening is als volgt:

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Leeftijds- fase bewust PB	Jubilea uitkering	Spaar- verlof	WGA	TOTAAL
Stand per 01-01-2018	348	103	54	92	597
1 Dotatie	-	-	-	293	293
2 Onttrekking	-8	-	-1	-110	-119
3 Vrijval	-30	-2	-	-	-32
Stand per 31-12-2018	310	101	53	275	739
Kortlopend deel < 1 jaar	-	3	-	21	24
Langlopend deel > 1 jaar	310	98	53	254	715

De voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid is gevormd n.a.v. de cao bepaling dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan en voor gespaarde uren uit hoofde van seniorenverlof van medewerkers van 57 jaar en ouder die aan deze regeling meedoen.

De voorziening Spaarverlof heeft betrekking op de opgebouwde aanspraken van medewerkers.

De jubileumvoorziening heeft betrekking op toekomstige uitkeringen aan medewerkers die op basis van de duur van het dienstverband een gratificatie ontvangen.

De WGA-voorziening is ter dekking van de WGA-uitkeringen als gevolg van het eigen risicodragerschap van arbeidsongeschikte medewerkers. In 2018 is hieraan een hogere dotatie gedaan a.g.v. een aangepaste berekeningswijze van 2 naar 10 jaar.

6. Kortlopende Schulden

Crediteuren	<i>(bedragen x €1.000)</i>	
	31-12-2018	31-12-2017
1 Crediteuren	308	648
Balanswaarde:	308	648
Vooruit Ontvangen Bedragen	<i>(bedragen x €1.000)</i>	
	31-12-2018	31-12-2017
Ministerie OCW:		
2 Vooruitontvangen bedragen Min. OCW	389	540
Balanswaarde:	389	540
Overige Overheden/Subsidiënten:		
3 Vooruitontvangen bedragen Overige Overheden	2.372	3.255
Balanswaarde:	2.372	3.255
Schuld aan groepsmaatschappijen	<i>(bedragen x €1.000)</i>	
	31-12-2018	31-12-2017
4 Balanswaarde:	4.805	-

De Schuld aan groepsmaatschappijen is o.a. een gevolg van het feit dat de Gemeente Amsterdam (DMO) gelden ter beschikking stelt t.b.v. de uitvoering van projecten waarvan het projectmanagement bij het ROCvA is ondergebracht. Daarnaast is sprake van een rekening courant verhouding met het ROCvA waarin verrekeningen van bepaalde kosten plaatsvindt.

Belastingen en premies Soc. Verzek.		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		31-12-2018	31-12-2017
1	Loonheffing & Sociale Premies	1.147	1.133
Balanswaarde:		1.147	1.133
Overige schulden en overlopende Passiva		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		31-12-2018	31-12-2017
1	Nog te betalen bedragen	601	823
2	Nog te betalen vakantie-uitkering	804	854
3	Nog te betalen vakantiedagen	82	82
4	Nog te betalen trekkingsrecht	125	-
5	Vooruit ontvangen bedragen	22	5.011
Balanswaarde:		1.634	6.770

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet in de Balans opgenomen rechten en verplichtingen

Ministerie van OCW

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorzien gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F -2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. De vordering op het Ministerie van OCW is ter hoogte van de op dat moment bestaande schuld aan het personeel in verband met:

- de tot en met december opgebouwde bruto vakantie-aanspraken;
- de over de maand december door het bevoegd gezag verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing verbonden salarisbetalingen op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

De vordering bedraagt op 31 december 2018 € 1.765.187; zijnde 7,5% van de toegekende personele bekostiging.

Investeringsverplichting

In verband met de nieuwbouw van Hyperion Lyceum bestaan ultimo 2018 nog investeringsverplichtingen van € 293.832.

Bijdrage Collectieve Uitkeringskosten (WW)

Werkgevers in het voortgezet onderwijs betalen mee aan uitkeringen in het kader van werkloosheid aan ex-medewerkers. Hiertoe verrekenet het ministerie van OCW jaarlijks achteraf in de rijksbijdrage een kwart van de uitkeringen van voormalige medewerkers van VOvA. In 2018 is voor een totaal van € 363.349 "gekort" via de beschikkingen van het VOvA in het kader van de Verrekening Collectieve Uitkeringskosten .

Fiscale eenheid

De VOvA maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting met als hoofd van de fiscale eenheid de koepelstichting ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland en is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van de gehele fiscale eenheid.

Huurverplichtingen.

De Stichting VOvA heeft na 2018 slecht één huurverplichting met betrekking tot het huren van een deel van de aula in het pand van De Nieuwe Havo voor een bedrag van € 15.184 van Stichting Doras.

Model G

G 1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Geheel uitgevoerd en	
						afgerond	Nog niet geheel afgerond
				EURO	EURO		
00EF	Aanvullende bekostiging technisch VMBO 2018	923354-2	19-12-2018	4.402,20	4.402,20	X	
14RL	Aanvullende bekostiging technisch VMBO 2018	923637-2	19-12-2018	3.375,60	3.375,60	X	
21AS	Aanvullende bekostiging technisch VMBO 2018	923869-2	19-12-2018	128.426,28	128.426,28	X	
21AS	Lente- en zomerschool 2018	Lenzo 18057	14-5-2018	36.000,00	36.000,00	X	
21AS	Lenteschool 2018	Lenzo 18122	14-5-2018	25.200,00	25.200,00	X	
00EF	Studieverlof 2017	852058-1	20-9-2017	8.229,12	8.229,12	X	
14RL	Studieverlof 2017	853019-1/856900	20-9-2017	15.301,02	15.301,02	X	
21AS	Studieverlof 2017	853711-1	20-9-2017	32.230,72	32.230,72	X	
00EF	Studieverlof 2018	929648-1	20-9-2018	13.715,20	13.715,20		X
14RL	Studieverlof 2018	929565-1	20-9-2018	10.414,98	10.414,98		X
21AS	Studieverlof 2018	929970-1	20-9-2018	48.388,94	48.388,94		X
21AS	Zij-instroom 2017	863740-1	19-12-2017	20.000,00	20.000,00		X
Totalen				345.684,06	345.684,06		

G 2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G 2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten 31-12-2018	Te verrekenen
							ultimo verslagjaar
				EURO	EURO	EURO	EURO
N.v.t.				-	-	-	-

G 2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2018	Ontvangen t/m verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2018	Saldo nog te
									besteden ultimo verslagjaar
				EURO	EURO	EURO	EURO	EURO	EURO
N.v.t.				-	-	-	-	-	-

8.3 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

7. Rijksbijdragen OCW

Dit betreft de genormeerde rijksbijdrage van het Ministerie van OCW.

Rijksbijdragen OCW	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2018	2018	2017
1 Basisbesteding input	26.612	26.417	26.413
2 Additionele middelen VMBO	4.663	4.155	4.096
Totaal:	31.275	30.572	30.509

8. Overige Overheidsbijdragen

Overige Overheidsbijdragen	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2018	2018	2017
1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	865	2.112	1.238
2 Overige Overheidsbijdragen	1.034	216	1.803
Totaal:	1.899	2.328	3.041

9. Ouderbijdragen

Ouderbijdragen	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2018	2018	2017
Ouderbijdragen	325	245	292
Totaal:	325	245	292

De in 2018 ontvangen Ouderbijdragen liggen met € 80.000 boven de begroting; ten opzichte van 2017 is de totale ontvangen Ouderbijdrage gestegen met € 33.000.

10. Overige Baten

Overige baten	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2018	2018	2017
1 Opbrengst huur	125	130	200
2 Detachering Personeel	56	50	57
3 Opbrengst Beroeps Praktijk Vorming	285	235	307
Totaal:	466	415	564

De opbrengst huur betreft een verrekening met ROCvA van de huisvestingskosten wegens het gedeeltelijk gebruik maken van een deel van de schoolgebouw aan de Meeuwenlaan; dit betreft de verbruiksvergoeding voor 2018.

De opbrengst BPV (Beroeps Praktijk Vorming) bestaat geheel uit de omzet van het restaurant en het grand café van de Hubertus & Berkhoff vakschool.

11. Personeelslasten

Personeelslasten		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2018	2018	2017
1	Loonkosten:			
	- Salarissen:	19.019	18.292	18.925
	- Sociale Lasten:	2.347	2.257	2.321
	- Pensioenlasten:	2.858	2.700	2.792
	<i>Sub-totaal:</i>	24.224	23.249	24.038
2	Overige Personele Lasten	1.040	854	1.154
3	Extern Personeel	457	435	748
4	Voorzieningen	182	140	-125
5	Uitkeringen	-131	-100	-161
	Totaal:	25.772	24.578	25.654

Personeelsbestand

In 2018 bedroeg het gemiddelde aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar volledige mensjaren 336,8 fte; in 2017 waren dat 341,1 fte. Hiervan waren geen personen werkzaam in het buitenland.

De totale uitgaven aan personeel liggen € 1.194.000 *boven* de begroting.

Dit wordt o.a. veroorzaakt door de hogere loonkosten ad. € 975.000 a.g.v. de inzet van méér personeel dan begroot en de cao-maatregelen 2018 welke voor een hoger brutoloon hebben gezorgd. Daarnaast is er € 22.000 meer uitgegeven aan de inhuur van extern personeel t.b.v. de vervanging wegens ziekte, moeilijk vervulbare vacatures en de opvang van personeelsverloop in de vorm van interim-schoolleiders.

Aan de personeelsvoorziening is € 42.000 méér toegevoegd dan begroot. Vanaf 1 januari 2017 is het VOvA eigen risicodragend. De instroom was destijds nog nihil (in verband met de instroom ná 2 jaar) en het was niet goed mogelijk om een betrouwbare schatting te maken van toekomstige-uitkeringen. Voor 2019 e.v. was het wel mogelijk een betrouwbare inschatting te maken.

Een licht voordelig begrotingsverschil is ontstaan a.g.v. een hoger bedrag, € 31.000, aan ontvangen uitkeringen.

Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Toezicht (WNT)

WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT wordt toegepast op het totaal van de Koepelstichting ROC van Amsterdam – ROC van Flevoland (**ROCvA-ROCvF**) en de stichtingen waarvan zij direct of indirect het bestuur vormt. Op basis van de eigen instellingskenmerken is het toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2018 € 158.000 (het bezoldigingsmaximum behorende bij de klasse E van de Regeling Bezoldiging Topfunctionarissen OCW-sectoren).

Raad van Bestuur

Het bestuur van ROCvA-ROCvF vormt het statutair bestuur van de stichtingen ROC van Amsterdam (**ROCvA**) en ROC van Flevoland (**ROCvF**). De stichting ROCvA vormt het statutair bestuur van Stichting Voorgezet Onderwijs van Amsterdam (**VOvA**). Het besturen van VOvA door de bestuurders van ROCvA is onderdeel van hun taak als bestuur van ROCvA. Zij ontvangen geen separate bezoldiging voor het besturen van VOvA.

Het bestuur van ROCvA-ROCvF bestaat uit:

- E.C.M. de Jaeger, voorzitter van het College van Bestuur van ROCvA en voorzitter van de Raad van Bestuur ROCvA-ROCvF.
- R.C.A. Wilcke, voorzitter College van Bestuur van ROCvF en vicevoorzitter van de Raad van Bestuur ROCvA-ROCvF.
- G. Vreugdenhil, lid van de Raad van Bestuur ROCvA-ROCvF.

De salariskosten van E.C.M. de Jaeger en G. Vreugdenhil zijn opgenomen in de jaarrekening van het ROCvA. De salariskosten van R.C.A. Wilcke zijn opgenomen in de jaarrekening van het ROCvF. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt bepaald door de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Bestuur worden

aangemerkt als topfunctionarissen voor VOvA. Er is geen sprake van interim-topfunctionarissen. In onderstaande tabel wordt de WNT-bezoldiging van de topfunctionarissen toegelicht:

bedragen x € 1	E.C.M. de Jaeger	R.C.A. Wilcke	G. Vreugdenhil
Funcctiegegevens	Voorzitter RvB	Vice voorziter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.950	3.950	3.950
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Funcctiegegevens	Voorzitter RvB	Vice voorziter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,025	0,025	0,025
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.825	3.825	3.825
Totale bezoldiging	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Het toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt voor VOvA € 158.000 behorende bij bezoldigingsklasse E. Dit is gebaseerd op een totaal aantal complexiteitspunten van 13 (gemiddelde totale baten: 6, gemiddelde aantal studenten: 3 en gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren: 4).

bedragen x € 1	R.H.M. Litjens	J.C.H.G. Arts	R.C.Th. Ootjers	K. Baldewpersad Tewarie	D.J. Elders	M.Q.E. van Bruggen	S. Menéndez
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/02 - 31/12
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	0	0	0	0	0	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.700	15.800	15.800	15.800	15.800	15.800	14.458
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017							
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	0	0	0	0	0	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.300	15.300	15.300	15.300	15.300	N.v.t.	N.v.t.

In 2018 heeft VOvA besloten om de opstelling op basis van de eigen instellingskenmerken op te stellen, hierbij hoort ook dat de werkelijke bezoldiging voor VOvA als instelling wordt gepresenteerd. Deze bedraagt voor zowel de leden van de raad van bestuur als de raad van toezicht nihil. Het vergelijkend cijfer is hier op aangepast.

VOvA is per brief d.d. 7 mei 2018 door de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) aangeschreven over de bezoldigingsklasse. Deze dient volgens de inspectie te zijn gebaseerd op de eigen instellingskenmerken. Per brief d.d. 17 mei 2018 is VOvA vervolgens door de IvHO op de hoogte gebracht van een afwijking tussen de door hen gehanteerde bezoldigingsklasse (D) en de bezoldigingsklasse volgens IvHO passend bij de eigen instellingskenmerken. VOvA is tezamen met ROCvA-ROCVF van mening dat de toepasselijke bezoldigingsklasse voor het geheel van VOvA en ROCvA-ROCVF op het niveau van de gehele groep moet worden vastgesteld. Daarnaast zou VOvA – wanneer alleen gekeken wordt naar de eigen instellingskenmerken – in bezoldigingsklasse E ingedeeld moeten zijn. De IvHO heeft bevestigd dat VOvA op basis van de eigen instellingskenmerken in bezoldigingsklasse E moet worden ingedeeld. De IvHO onderschrijft echter niet dat voor vaststelling van de toepasselijke bezoldigingsklasse gekeken moet worden naar de volledige groepsstructuur.

12. Afschrijvingen

Afschrijvingen	<i>(bedragen x € 1.000)</i>		
	begroting		
	2018	2018	2017
1 Gebouwen en Terreinen	268	182	183
2 Inventaris en apparatuur	179	198	156
3 Boeken en Leermiddelen	130	-	145
Totaal:	577	380	484

De ingebrachte activa bij de oprichting van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam wordt geclusterd per activasoort afgeschreven over de nog resterende looptijd.

13. Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	(bedragen x € 1.000)		
	2018	begroting 2018	2017
1 Huurkosten	744	1.710	1.479
2 Onderhoud	530	406	446
3 Energie en Water	572	732	602
4 Schoonmaakkosten	991	878	857
5 Heffingen	104	115	61
6 Overige Huisvestingslasten	488	385	127
Totaal:	3.429	4.226	3.572

De Energielasten zijn in 2018 € 160.000 lager ten opzichte van de begroting a.g.v. een betere warmtebeheersing en een efficiëntere afstemming in met name ook de nieuwbouwpanden.

De Schoonmaakkosten zijn met € 113.000 hoger dan begroot a.g.v. prijsaanpassing en de extra inzet ten behoeve van ingebruikname tijdelijke en nieuwe locaties.

De post Gemeentelijke Heffingen is € 11.000 lager dan begroot a.g.v. te hoog ingeschatte begroting.

De Overige Huisvestingslasten zijn € 103.000 hoger dan begroot a.g.v. de extra kosten die gemaakt zijn voor de ingebruikname van de nieuw opgeleverde panden in 2018.

14. Overige Instellingslasten

Overige instellingslasten	(bedragen x € 1.000)		
	2018	begroting 2018	2017
1 Administratie- en beheerslasten	311	277	295
2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	276	241	384
3 Leermiddelen	1.217	1.134	1.102
4 Overige Opleidingskosten en BPV	199	221	211
5 Advieskosten	225	170	214
6 Opleidingskosten	726	398	619
7 PR en Communicatie	245	308	268
8 Inkoop Centrale Diensten	1.546	1.546	1.546
9 Overige Instellingslasten	111	81	165
Totaal:	4.856	4.376	4.804

De post Overige instellingslasten is met een bedrag van € 480.000 *hoger* dan begroot en dat wordt o.a. veroorzaakt door de hogere lasten voor de posten: Inventaris en apparatuur en Opleidingskosten.

In deze laatste post zijn de kosten verwerkt voor o.a. een ESF-project bij het LUCA, de Lente- en Zomerscholen, uitbesteding in het kader van Passend Onderwijs en het project Doorstroom PO-VO. Voor deze zaken zijn de daarvoor bestemde financieringen in de baten verwerkt welke hierdoor ook zijn toegenomen.

Daarnaast is de post Leermiddelen, voor wat de uitgaven betreft, gecorrigeerd met een bedrag van € 130.000 zijnde de afschrijvingslasten op de voorraad boeken; deze begrotingspost is opgenomen onder de afschrijvingskosten.

In de Advieskosten zijn de kosten van de externe ICT-coördinator meegenomen alsmede de audit- en accountants/kosten.

De Inkoop van centrale diensten bij Stichting ROCvA is conform de begroting 2018 verlopen.

15. Financiële Baten en Lasten

<u>Financiële Baten</u>	<i>(bedragen x € 1.000)</i>		
	begroting		
	2018	2018	2017
1 Rentebaten / Rentelasten	27	29	-9
Totaal:	27	29	-9

Stichting ROCvA en Stichting VOvA zijn overeengekomen dat een rentevergoeding wordt betaald van 0,5% per jaar over het bedrag dat in rekening courant is opgenomen als vordering op het ROCvA.

16. Accountants honorarium

<u>Accountants honorarium</u>	<i>(bedragen x € 1.000)</i>		
	begroting		
	2018	2018	2017
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.			
1 Controle van de Jaarrekening	28	30	28
2 Overige assurance opdrachten	-	25	-
Totaal:	28	55	28

Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan welke invloed hebben op de jaarrekening 2018.

Amsterdam, 20-05-2019

namens bevoegd gezag Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

E.C.M. de Jaeger, *bestuurder namens Stichting ROC van Amsterdam*

8.4 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deze is opgenomen op de volgende pagina.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Er zijn geen specifieke statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is (separaat) afgegeven op 24 mei 2019 door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Bijlagen

Bijlage 1 Afkortingen voortgezet onderwijs.

Arbo	Arbeidsomstandigheden	OZB	Onroerende zaakbelasting
BTW	Belasting toegevoegde waarde	OPLIS	Opleiden in de school
BVE	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	PDCA	Plan do check act
CE	Centraal examen	PTA	Programma van toetsing en afsluiting
DIR	Directie & management	PrO	Praktijkonderwijs
DOP	Direct onderwijsondersteunend personeel	ROC	Regionaal opleidingscentrum
DSCR	Debt Service Coverage Ratio	ROCvA	ROC van Amsterdam
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs	ROCvF	ROC van Flevoland
Fte	Full time equivalent	SE	Schoolexamen
GPL	Gemiddelde personeelslast	SWV	Samenwerkingsverband
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	Q-gesprekken	Quadriester-gesprekken
Havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs	Vavo	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
HRM	Human resource management	Vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
ICR	Interest Coverage Ratio	Vo	Voorgezet onderwijs
ICT	Informatie- en communicatietechnologie	VOvA	Voortgezet Onderwijs van Amsterdam
IOP	Indirect onderwijsondersteunend personeel	VPB	Vennootschapsbelasting
ISK	Internationale schakelklas	Vsv	Voortijdig schoolverlaten
JINC	Helpt jongeren op weg naar werk	Vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
LB, LC, LD	Loonschalen voor docenten	WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
LGF	Leerlinggebonden financiering	WVO	Wet Voortgezet Onderwijs
LIO	Leraar in opleiding	WMR	Wet Medezeggenschap
Lwoo	Leerwegondersteunend onderwijs	ZZP	Zelfstandige zonder personeel
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs		
Mavo	Middelbaar algemeen vormend onderwijs		
OCW	Onderwijs, cultuur en wetenschappen		
OP	Onderwijzend personeel		

Bijlage 2   Overzicht van vo-scholen

School	Adres	Niveau/leerweg	Vmbo profielen
Bredero Beroepscollege	Meeuwenlaan 132 Amsterdam	Vmbo basis Vmbo kader	Bouwen, wonen en interieur Produceren, installeren en energie Dienstverlening en producten Economie en ondernemen
Bredero Mavo	Gare du Nord 5 Amsterdam	Vmbo theoretisch Kansklassen havo	
De Nieuwe Havo Vox-klassen	Buiksloterweg 85 Amsterdam	Havo Gemengde klassen voor vmbo, havo en vwo	
Hubertus & Berkhoff	Betuwestraat 29 Amsterdam	Vmbo basis Vmbo kader Vmbo gemengde leerweg	Horeca, Bakkerij en Recreatie
Hyperion Lyceum	Docklandsweg 2 Amsterdam	Vwo+	
LUCA Praktijkschool	Javaplantsoen 24 Amsterdam	Praktijkonderwijs Nieuwkomers Pro	
Cburg College	Foekje Dillemastraat 1 Amsterdam	Vmbo basis Vmbo kader	Dienstverlening en Producten Economie en Ondernemen Media, vormgeven en ICT
Tobiasschool	Rietwijkerstraat 55 Amsterdam	Vmbo basis Vmbo kader	Dienstverlening en producten

Bijlage 3 Leden Raad van Bestuur

Naam	Portefeuilles	Nevenfuncties ⁶
Voorzitter		
De heer drs. Edo C. M. de Jaeger (1958)	Voorzitter College van Bestuur ROC van Amsterdam Portefeuilles: • Strategie & beleid • Governance • Veiligheid • PR, marketing & communicatie • HRM	• Lid Politieonderwijsraad en Voorzitter Commissie Onderwijs; • Lid Dagelijks en Algemeen Bestuur Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB); • Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Onze Huisartsen B.V.; • Lid Raad van Commissarissen Sité Woondiensten; • Voorzitter van het samenwerkingsverband ROC van Nederland (<i>merknaam ROC4NL.EU</i>); • Lid Algemeen Bestuur Amsterdam Netwerk Council; • Adjudant van Hare majesteit de Koningin in buitengewone dienst, honorair lid van de hofhouding; • Reserveofficier (luitenant-kolonel) Garderegiment Jagers; • Lid Raad van Advies DUO (per oktober 2018).
Vice-voorzitter		
De heer Ronald C.A. Wilcke (1953)	Voorzitter College van Bestuur ROC van Flevoland Portefeuilles: • Onderwijs • Kwaliteitszorg	• Voorzitter Bedrijfstakgroep Mobiliteit, Transport & Logistiek, Maritiem, MBO Raad; • Voorzitter sectorkamer Mobiliteit, Transport & Logistiek, Maritiem, SBB; • Voorzitter Benoemingsadviescommissie MBO Raad; • Voorzitter bestuur Vereniging Onderwijsbestuurders MBO; • Lid bestuur de Nieuwe Meso; • Lid Stuurgroep Human Capital van de Amsterdam Economic Board; • Lid Raad van Toezicht JINC; • Lid Adviesraad Play to Work, Amsterdam (per oktober 2018); • Lid Raad van Toezicht Stichting Inspiratie Inc. Almere (tot november 2018).
Lid		
De heer Gerrit Vreugdenhil (1955)	Portefeuilles: • Financiën • Huisvesting • Onderwijsinformatie • ICT	• Lid Raad van Commissarissen en Voorzitter Auditcommissie Woningcorporatie Stadgenoot; • Voorzitter Kerkenraad Samenwerkingsgemeente De Verbinding in Hilversum; • Voorzitter Bedrijfstakgroep Zakelijke Dienstverlening & Veiligheid, MBO Raad; • Lid Stuurgroep Strategische Informatievoorziening & Benchmark, MBO Raad; • Lid Regiegroep Bekostiging, MBO Raad; • Voorzitter Sectorkamer Zakelijke Dienstverlening & Veiligheid, SBB; • Lid Ledenraad SURF; • Penningmeester van klein pensioenfondsen.

⁶ Zie voor een nadere duiding de toelichting *Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Toezicht* in de jaarrekeningen.

Bijlage 4 Leden Raad van Toezicht

Naam	Zitting ⁷	Commissies	Maatschappelijke functies
Voorzitter			
Mevrouw drs. R.H.M. Litjens	Benoemd op 01-01-2015 Aftredend en niet herbenoembaar op 31-12-2022	• Voorzitter Governancecommissie • Lid Remuneratiecommissie	• Directeur (a.i.) Group Human Resources / Change APG; • Associé BoerCroon Management B.V., Amsterdam; • Coachingpraktijk voor directies, bestuurders en toezichthouders; • Lid van de Raad van Toezicht van Stichting Sonsbeek; • Lid en bestuurslid van diverse zakelijke en niet-zakelijke netwerken.
Vice-voorzitter			
Mevrouw drs. J.C.H.G. Arts	Benoemd op 01-01-2011 Aftredend en niet herbenoembaar op 31-12-2018		• Voorzitter Raad van Bestuur Stichting Flevoziekenhuis • Bestuurder Flevozorg BV⁸; • Lid Raad van Toezicht NOS; • Lid Raad van Advies SEO Economisch Onderzoek te Amsterdam; • Lid Higher Education Development Board van Windesheim Flevoland; • Lid Comité van aanbeveling Vereniging Dutch Health Hub; • Lid Comité van aanbeveling Stichting Alkind (Almere); • Lid Economic Development Board Almere.
Leden			
De heer drs. R.C.Th. Ootjers	Benoemd op 01-01-2011 Aftredend en niet herbenoembaar op 31-12-2018	• Voorzitter Onderwijscommissie	• Voorzitter Stichting Oude Hollandse Kerken.

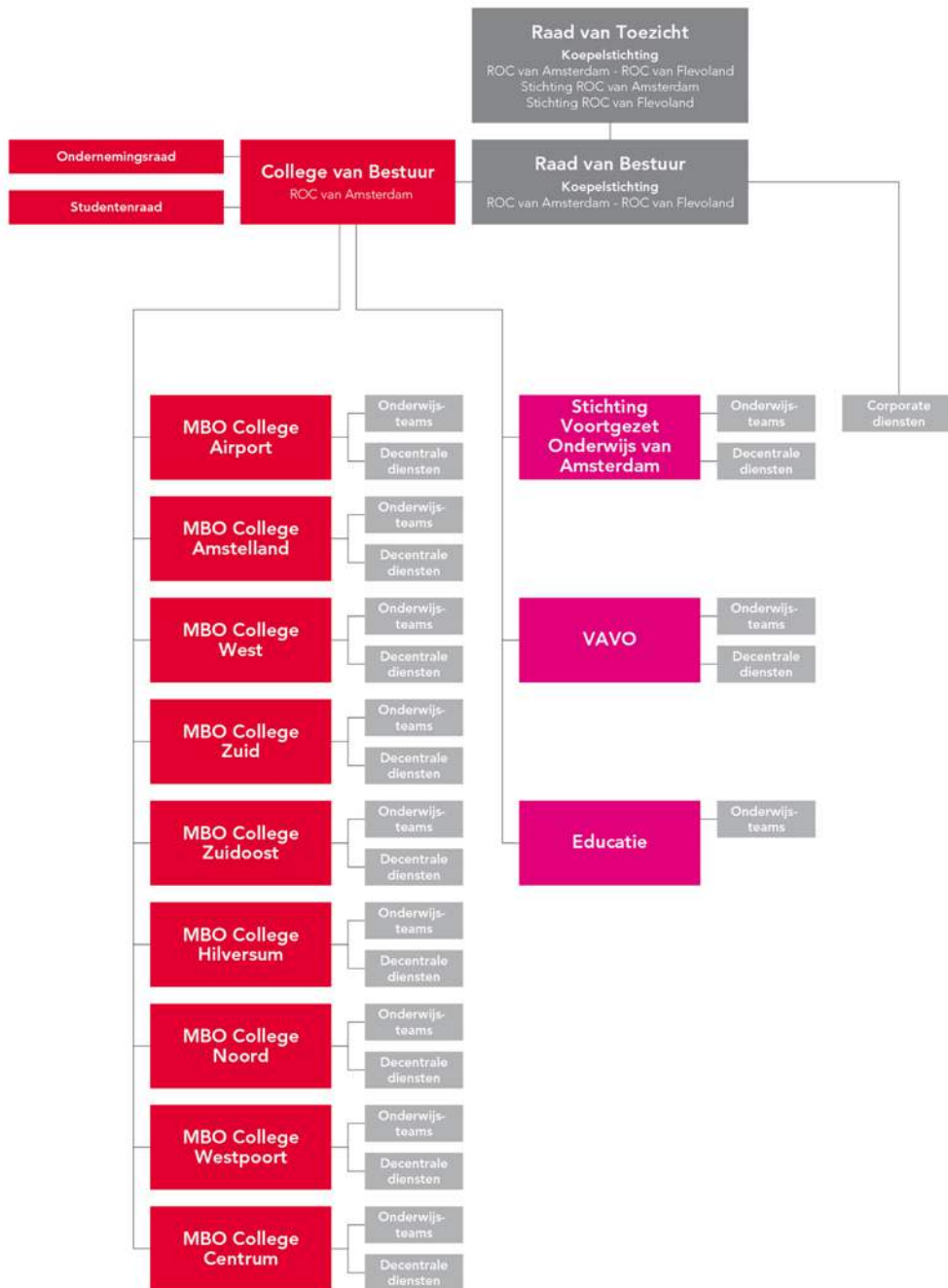
⁷ Een lid Raad van Toezicht treedt volgens rooster, doch uiterlijk vier jaar na zijn benoeming, af en is eenmaal herbenoembaar.

⁸ Gebonden aan de functie van voorzitter Raad van Bestuur St. Flevoziekenhuis.

Naam	Zitting	Commissies	Maatschappelijke functies
De heer drs. K. Baldewpersad Tewarie RA	Benoemd op 01-12-2014 Aftredend en niet herbenoembaar op 30-11-2022	• Voorzitter Auditcommissie • Lid Governancecommissie	• Managing Partner Rijnland Execution Partners B.V.; • Lid Bestuur (penningmeester) VUMC Cancer Centre Amsterdam; • Juryvoorzitter The Other Network (jaarlijkse verkiezing van de multiculturele zakenman van het jaar); • Lid Auditcommissie FNV; • Lid Raad van Toezicht en Auditcommissie Reumafonds Nederland.
De heer drs. D.J. Elders	Benoemd op 01-10-2016 Herbenoembaar op 01-10-2020	• Lid Auditcommissie	• Directeur Elders Consultancy B.V. • Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Olympisch Stadion Amsterdam.
De heer M.Q.E. van Bruggen, MHD, Bsc BA, bc. HRM	Benoemd op 01-01-2018 Herbenoembaar op 01-01-2022	• Voorzitter HRM-commissie • Voorzitter Remuneratiecommissie • Lid Onderwijscommissie	• Hoofd HR, APG Asset Management NV.
Mevrouw dr. S. Menéndez	Benoemd op 01-01-2018 Herbenoembaar op 01-01-2022	• Voorzitter Onderwijscommissie • Lid HRM-commissie	• Lid College van Bestuur van De Haagse Hogeschool; • Lid Bestuurscommissie Internationalisering, Vereniging Hogescholen; • Lid Bestuurscommissie IT en Onderwijs, Vereniging Hogescholen; • Lid Raad van Afgevaardigden ICT & Onderwijs, SURF; • Lid Bestuurdersoverleg G-5 Randstadhogescholen; • Lid Landelijke Commissie Gedragscode Internationale Student Hoger Onderwijs (namens het hbo); • Voorzitter Sino-Dutch consortium voor het Hoger Onderwijs.

Organogram ROC van Amsterdam 2018

De basis van de organisatie wordt gevormd door de (onderwijs)teams.
 De corporate diensten zijn: Bestuursdienst, Facilitair bedrijf, Financiën, HRM, ICT, Onderwijsinformatie en PR, Communicatie & Marketing.